

ABONAMENTUL
Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 .
Pe o lună . 2-40 .
Nrul de Duminică:
Pe un an . . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deak Ferencz-utca 27.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu să în-
poiază.
Telefon pentru or. și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 49

AVIZ.

»Tribuna« e în pragul anului al XV-lea de existență. Mulțumită spiritului de jertfă al unor buni Români și mulțumită sprijinului, tot mai îmbucurător al publicului nostru cititor de pretutindeni, »Tribuna« a ajuns să fie un organ românesc în jurul căruia s'au grupat toate elementele dornice de o mai intensă și mai aprigă luptă națională.

Cei ce își vor da osteneala să răsfoiască colecțiile ziarului nostru, vor găsi în filele îngălbenite atâta dor de propășire, atâtea glasuri cari chiamă la muncă, atâtea pilde de jertfă, ca în puține alte ziare.

»Tribuna« și-a plătit scump existența ei de azi. Muncind pentru luminarea poporului și luptând pentru drepturile neamului românesc, mulți și-au jertfit aici tinerețile, zilele, chiar viața, — fără a descuraja însă pe urmașii lor de a merge înainte pe calea indicată de marile interese ale neamului românesc, cum nici nenumăratele procese de presă, cu osânde grele de închisoare și amenzi de bani aproape insuportabile, nu ni-au împiedecat și nu ne vor împiedeca nici pe viitor să ne facem datoria de Români adevărați.

»Tribuna« va rămânea întotdeauna organ românesc intransigent, apărător statornic al programului nostru național.

În ce privește organizația din viitor a ziarului nostru, putem anunța publicului nostru cititor că în afară de toți colaboratorii noștri permanenți din trecut, am reușit să câștigăm și colaborarea altor publicații de seamă dela noi și din regatul român.

Anunțăm în același timp că cu anul nou atât »Tribuna« cât și »Tribuna Poporului« se vor tipări cu litere nouă.

Prețul abonamentului va fi pentru »Tribuna«

1 an 28 cor. (România 40 cor.)

6 luni 14 » (» 20 »)

iar pentru »Tribuna Poporului«

1 an 4 cor.

6 luni 2 »

Red. și Adm. ziarelor

»Tribuna« și »Tribuna Poporului«.

Moștenitorul de tron.

Arhiducele Francisc Ferdinand, moștenitorul tronului habsburgic, a sosit azi dimineață la Budapesta, a primit în audiență delegații ungari și austriaci și, după deschiderea delegațiunii, s'a întors cu cel dintr-un tren la Viena.

În capitala țării ungurești abia a petrecut 6 ciasuri.

Se știa cu multe zile înainte că delegațiunea din Budapesta se va deschide prin moștenitorul de tron. Vestea aceasta a umplut inimile șovinilor unguri cu bucurie. Presa lor a grăbit să trimbițeze în tumea largă că această vizită e cea mai vădită dovadă că moștenitorul de tron nu-i urăște pe Unguri; că tot ce scriu foile străine și vieneze despre puțină prietenie ce-ar nutri-o moștenitorul de tron față de țara ungurească de azi și față de instituțiile ei de azi — nu e adevărat. Erau chiar ziare cari în închipuirea lor patriotică vedeau în venirea aceasta la Budapesta un fel de umilire și cerere de iertare pentru trecut.

Și n'a fost nimic din toate aceste. Moștenitorul de tron a venit să deschiză, în numele Impăratului, delegațiunea din Budapesta. În toamnă, când aceiaș delegațiune se întrunise în Viena, a fost deschisă de chiar Impăratul. Acum, iarna, drumul ar fi fost prea obositor pentru încărunțitul nostru monarh și moștenitorul de

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Fragmente.

De I. Agîrbiceanu.

Cu scîlpirea ochilor, cu aceea privire jucăușă care nu te lasă nici pe o clipă să te apropii de suflet, sta la o masă și-și bea, sorbind puțin, paharul de bere. Privirea ce joacă și se schimbă mereu, nu-i o privire întregă, și se spune că-i caracteristica oamenilor falși. Nici ei nu s'oameni întregi, ci biete suflute naufragiate, sparte în mii de bucăți. Și dupăcum o iese bucătică din naia lovită de stîncă e lemn, dar nu samără mai mult a nae, astfel micile lucruri de viață sufletească ale omului falș, sînt fînturi dintr-un suflet, dar nu seamănă mai mult a suflet omenesc. Se vede că pentru aceea cercă mereu omul falș să-și iee vederea, ca să nu poți vedea că n'are suflet.

Omul meu, străinul, sta la masă în societatea alor doi prieteni. În vorbă avea ceva gras și luncos, părea că i lunecă pe ceva limba și la începutul și la sfîrșitul cuvintelor: nu puteai pricepe înțelesul. Mai mult: părea chiar că se silеше să spună cuvintele fără nici o legătură, fără înțeles.

Cei doi mi-erău prieteni și-mi fac semn, că vreau să-mi spună ceva. M'am dus. Mi-i prezentară Era un om cu frumoasă pozîție socială, și era tînăr. Era bărbierit proaspăt și mustața era la locul ei: împungea obraznic. Dumnealui se vedea bine hrănit, deși nu-mi părea un om tînăr: și fumul de țigară îl slobozea subțirel, întrerupt.

Și niciodată n'am văzut un astfel de fum de țigară: părea că însuș fumul l-a înghițit și nu mai umbra lui o mai expiră, în firicelele cele de ață surie.

Vorbiau despre caractere. Despre caracterele ce ne trebuiesc în viața socială, politică, literară.

— Tăria noastră nu s'a răzimat atîta în principii, cât mai mult în personalități, în caractere întregi», zise unul dintre prieteni. »Toate programele, cele mai ideale, cele mai perfecte, le fac odioase ori chiar le restoarnă caracterele slabe. Și iarăși o personalitate e, ea însăși, un program de muncă.

Celalalt prieten își bău repede berea și zise:

— Nu-i așa frate. Stai numai să vezi. Acum e drept, în orice acțiune avem lipsă de caractere întregi. Dar pentru aceea lipsa unui program e totdeauna neînconjurată. Întai pentru-că un program e stabilit de mai mulți, de reprezentanții unui popor, sau chiar când a eșit din mîntea unui singur, e pus la aprobarea mulțimei. Astfel greșelile, cât omeneste e posibil, sînt înconjurate. Pe când un om singur o personalitate, ori cât ar fi de însemnată, poate greși mai ușor. Și mai ales nu poți avea în ea încredere. Pentru-că niciodată nu poți ști, deși te încezi în cutare om, în caracterul lui, că după pasul întai ce l-a făcut, care va fi al doilea sau al treilea.

Omul, străinul, se mișca deosebit de vioiu pe scaun, și părea că nu numai ochii, ci și fața lui își schimbă mereu expresia.

— Ce zici d-ta Domnule Buzdug? Il întreba de-odată pretinul ce vorbise mai pe urmă — »Care-i părerea d-tale» adăuse din nou, văzînd că întîrzie cu răspunsul.

Domnul Buzdug (dipl repede de câte-va ori din ochi, pe buzele-i grase îi trecură repede trei serii de zimbete, până în urmă, al patrulea, se stabili.

— D-voastră faceți politică înaltă. Eu cum să mă pricep? Eu, ce să zic? Eu zic că-i de apreciat caracterul. Dar și programul. Mai mult însă caracterul. Și...» gândiam că mai spune ceva dar tăcu și sorbi din pahar, sorbi subțire, abea căți-va stropi.

— Dar dacă nu sunt caractere, înțelegi d-ta, dacă azi suferim mai mult ca înainte de lipsa sufletelor întregi.

— Sunt suflete întregi, răspunse el, privind în pahar, dar după om. După cum le luăm.

— Nu, d-le Buzdug, un caracter și în ochii mei și într'ai dumnitale, trebuie să rămână acelaș. Îndată ce are mai multe fețe, nu-i mai caracter.

Domnul Buzdug rise, bău și zise: »bravo».

Chestia deveni, ca mai totdeauna între tineri, personală. Adică nu mai vorbeau de principii abstracte, ci de oameni reali, cari slujesc diferitelor principii.

Vorbiau cei doi, și băgam de seamă deosebita atenție cu care-i asculta dl Buzdug. Erau clipe când zimbetele i-se ștergeau de pe față, când privile i se curățau de lucirile jucăușe. Și-atunci arăta doi ochi reci, morți, nepătrunși ca un mister. Vedeam, simțeam că-i respus de mulțumitor celor doi, pentru-că amintesc nume. Aproba și pe unul și pe celalalt, mișcădu-se deosebit de vioiu pe scaun.

Când activitatea cutăuia din cei pomeniți se ataca în punctele ei mai delicate, îmi părea că-i ascultă cu deliciu. Îmi făcea impresia că ar fi voit

tron a săvârșit numai un act de supunere fiiască, împlinind porunca de-a deschide el delegațiunea.

Fără îndoială, nu se poate tăgădui că în vremile din urmă începe să se învedereze tot mai mult înriurința arhiducelui Francisc Ferdinand în anumite treburile obștești. Și e prea firesc să fie așa. Bărbatului chemat să ocîrmuiască odată el monarhia noastră, trebuie să i se dea voie să-și spună și el cuvântul și sfatul, mai ales când e vorba de chestiuni cari privesc viitorul monarhiei. Cuvântul hotărîtor e însă încă tot al Maj. Sale.

Că moștenitorul de tron nu e mulțumit cu multe stări și nici cu felul cum se rezolvă anumite chestiuni obștești, nu e taină. În repetite rânduri a făcut declarații categorice despre vederile sale asupra anumite lucruri. E, înainte de toate, bărbat care știe ce vrea și cunoaște rosturile instituțiilor politice.

Abia au trecut două luni de zile de cînd într'un mare ziar englez au apărut câteva amănunte povestite de un înalt diplomat, care a trăit în apropierea moștenitorului de tron și a avut prilej să-l cunoască pe el și vederile lui.

Moștenitorul de tron e convins că numai democrația poate să întărească statul și de aceea stăruie să se introducă și în Ungaria votul universal, cum s'a introdus în Austria, tot la stăruințele lui. E convins că progres cultural și economic nu se poate realiza numai pe lângă conlucrarea pașnică a tuturor popoarelor. A fost împotriva guvernului coaliționist și a alianței Kossuth-Apponyi-Wekerle, fiindcă această coaliție s'a clădit pe lozinci naționale false și a inaugurat o politică oligarhică — potrivnică democrației, care singură poate consolida statele. Și diplomatul mai spunea că moștenitorul de tron nu are prietenie nici pentru guvernul contelui Héderváry, fiindcă și acest guvern s'a încălțit în paianjeniișul politicii oligarhice a guvernelor trecute.

Părerii și afirmații de aceste — când e vorba de personaje atît de înalt puse — nu se desmint prin vorbe, ci numai prin fapte. Desmintirea prin fapte însă multă vreme n'a voit să vină — până mai ieri-alaltăieri.

Moștenitorul de tron vine la Budapesta!

Ce putea să însemne venirea aceasta dacă nu aprobarea politicii ungurești și dezaprobarea veștilor răspândite că n'ar fi prieten al Ungurilor? Comentariile sensaționale și exagerate cu cari au fost înregistrate veștile despre această vizită nu puteau să nu producă efect, dar un efect de altă natură decât cea la care se așteptase presa ungurească șovină: în loc să stea o zi la Budapesta, moștenitorul de tron n'a stat decît 6 cîsuri, chiar numai atîta cît trebuia să stea pentru a lua parte la solemnitățile deschiderii delegațiunilor.

Viitorul monarh, ca și monarhul, stă mai presus de partide și nu face politică. El are misiunea grea de-a veghea peste bunăstarea și fericirea tuturor popoarelor din țara sa. Plecarea sa grabnică din Budapesta nu poate să aibă deci altă însemnare decît că moștenitorul de tron dezaprobă încercările de a se făuri armă politică din împlinirea unei datorii de supus credincios.

Nu e chemarea noastră să talmăcim noi vederile politice ale viitorului nostru monarh. Poporul românesc a trăit statornic în credință că tron și țară și nu l-a părăsit încă nădejdea că va ajunge și răsplata acestei credințe de veacuri.

Roadele sîngelui dela Galați...
Morții dela Galați au fost ră-bunați, așa cum nimeni nu s'ar fi putut aștepta. Nu prin vărsare de sînge nu prin proteste zadarnice, ci prin o ținută bărbătească.

Azi, Joi, — după cum ni-se telegrafiază — din nou a venit în comuna pietorele Bisztrai pentru a conduce alegerea de primar. Dar nici de data aceasta n'a voit să

să-și lingă buzele, ca după o băutură dulce. Mă gândeam: De ce se bucură omul acesta auzind vorbe rele despre alții, auzind critice aspre? A cunoscut și el de mai mult acelea slăbiciuni ale oamenilor de cari se vorbea, și acum îi pare bine că le aude și din gura altora, și astfel e o probă pentru el că nu s'a înșelat? Se bucură oare, simțindu-se slab și vulnerabil, auzind că și alții sînt așa? Ori se bucură, șîind că va profita din conversația asta? Și cum să profite! să se îndrepteze pe sine, ori să și câștige razim denunțînd secretele unei convorbiri prietenești?

Nu știam ce să cred și nu voiam să-l judec. Dar vedeam cum devine tot mai impacient, cum ar fi vrut să scoată cît mai repede știrea senzațională din gătelișul prietenului care vorbea. Din cînd în cînd se mira, se apleca mai tare spre prietenii, se retrăgea brusc, mirat, increment, și repede zimbete multe îi treceau pe față. În restimpuri spunea câte-o vorbă și-i era cuvântul mai gras, mai lunecos, mai rotund par'că.

Nu puteam să fac comparație între acești trei oameni. Cei doi, prietenii, în focul discuției, nu mai vedeau, nu mai simțeau decît dorința firească de a învinge părerea contrară. Atacurile personale ce le spuneau erau urite grețoase chiar, dar vedeam că ei nu se gîndesc la asta. Lor le trebuiau probe pentru a învinge. Cel de-al treilea împotriva. Pe el nu l interesa discuția, cele două păreri, ci personalitățile ce se făceau. Ar fi fost bun bucuros ca însași discuția să se continue numai prin atacuri, prin murdăriile ce se aruncau și parea că nasul lui carnos, rotund, aici afla acru cel curat, de munte. Chiar de băut începu să beie mai omenește. O haibă din

doză. Obrajii i se însîngerară. Părea foarte mulțumit.

Cînd cei doi isprăviră, îi felicită pe amîndoi, cu aceeași bunăvoință, cu același surîs. Dar' prietenul învins, erupse îndată:

— Ei, lasă-ne dracului domnule Buzdug. Dumitale îți place să asiești, îți place să te delectezi, dar pentru ce nu te legi de o părere și pentru ce n'o aperi?

Un zimbet, mai mult, o lumină de deosebită mulțumire-i trecu pe față:

— »Eu, domnitor, eu ce să zic? Eu nu mă pricep la astfel de discuții. Dar' cînd întîlnesc tipuri inteligente ca dumniavoastră, ascult bucuros. Învațăm și noi ceva. Apoi tăcu și rămase de-odată gînditor. Părea că vrea să-și însemne adînc în creier, să ascundă, tot ce a auzit despre cutare în discuția acestor doi oameni. Și, însemnându-și bine, se ridică mulțumit, plăti și plecă. Privindu-l dela spate, părea că nu i mai mult omul ce șezuse la masă: părea impunător și nu mai părea ridicol. Da, ridicol! Sînt oameni pe cari până-i privești în față nu îți fac impresia aceasta, dar' îndată ce nu le mai vezi ochii, fața, gura, îndată ce îți întorc spatele, le simți aceea calitate, care nu-i de loc distrăgătoare pentru alții, ci dureroasă.

— Cine-i dumni'alui? — Întreb după ce rămă-nem singuri.

— Ce să fie, un tîo, un tîo foarte respingător. Îmi pare că se hrănește cu mortăciuni. Unde di-cură doi-trei, se alătură, ascultă. Nu-l poate suferi nimeni, și totuși e pretutindenea. Pare că

respecte voința poporului, ci a candidat numai oamenii stăpînirii.

Și poporul din Galați, pentru a nu da prilej la o nouă vărsare de sînge, a hotărît să nu voteze. Nici un singur alegător nu s'a prezentat la alegere, așa încît în lipsă de votanți, alegerea n'a putut avea loc.

Cinste și laudă tuturor acestor Români buni!

«Tineri» și «bătrîni»... sași. Procesul de «primenire» a început și la poporul săsesc. Citim astfel într-o corespondență din Preșmer, publicată în „Kronstädter Zeitung“, următoarele rînduri:

„Alegerile comunale din Preșmer au decurs în liniște. Au fost aleși mai mare parte oameni tineri, cu vederi democratice. Bătrînii patrienici au fost scoși. „Poporul“ cere și el cuvînt... Acum nu mai e ușor să fii consilier comunal. Tinerii, oameni cu școală și ochi ageri, știu să judece ei de ei. „Vremurile bune“ ale „bătrînilor înțelepți“ au trecut. Azi numai bărbați agili și muncitori mai pot aspira la aceste funcții...”

Noroc că le scrie un ziar săsesc despre poporul săsesc! Altminteri ca mîne se trezia și confratele dela Brașov cu o strașnică dezavuare!...

Obstrucție socialistă. Din prilejul sosirii în capitală a moștenitorului, social-democrației din Budapesta au ținut o mare adunare la care oratorul Dr. Sigismund Kunfi a relevat în vorbirea sa despre „dinastia și sufragiul universal“ și o idee, demnă de menținut. A accentuat că pentru partidul social-democrat și în genere pentru toți desmoșteniții din Ungaria este indiferent, dacă viitorul cărmuitor al destinului acestei țări este aderentul sau contrarul sufragiului universal. În caz că ar fi contrar acestui postulat al mulțimii, — trebuie silit prin mijloace constituționale, să-l îndeplinească. Dinastia cere an de an bani și soldați și îndată ce aceste se votează din partea corpurilor legiuitoare, își uită de eventualele promisiuni date în ce privește pentru democratizarea țării. — Trebuie introdusă obstrucție contra bugetului și a pretenziunilor militare, aducînd în impas dinastia. Atunci ea va fi nevoită să introducă sufragiul universal.

are un acumulator de-a imagina toate răutățile câte se vorbesc. Și, ah, are o datină uricioasă: orice aude despre alții, merge și le spune în taină. Și totuși n'are prieteni. Nime nu se leagă de el.

— Il cunoașteți de mult?

— Vr-o doi ani. Și măi, știe că noi îi cunoaștem poveștile ce le poartă în lume, că-i cunoaștem apucăturile, și totuși ne urmărește. De-o pildă, ce-am vorbit acum, mîne vor auzi toți cei interesați.

— Pentru ce nu-l respingeți?

— Nu se poate! N'ai idee cum se vîră. Chiar să i spu pe față ce dorință ai, se face că nu înțelege. Zimbește, clipește ciuda din ochi, și se așează la o masă cu tine.

— Și nu l poți atinge cu nimic, așa, la ambiție?

— Nu, e invulnerabil.

Despărțindu-ne, m'am gîndit multă vreme la omul acesta ciudat. Nu-mi venia să rîd. Ci simțeam așa o revoltă pentru nemernica fire omenească.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,

Arad, vis à-vis cu casa comitatului.

Patatul Fischer Euz. Poarta II.

Consultații dela orele 8—12 a. m. și 3—6 d. a.

Spaima patrioților. Societatea culturală »Wiener Schulverein« a lansat printre locuitorii germani din comitatul Moson și Sopron diferite tipărituri în cari le atrage atenția asupra recensământului ce se »propie și face apel la onștiința oamenilor să se declare de germani în listele de conscripție. S'a găsit însă și o stirpitoră a administrației ungurești, în persoana notarului Nagy Lajos din Köpcsény, care prinzând o hirtie de acestea, a făcut arătare contra comunității societății la jandarmeria de graniță, sub cuvânt că în aceste tipărituri se face agitație contra statului.

E ușor de înțeles spaima patrioților. Ideia arde cu vilvataie și se dă alarma dela un colț de țară la altul pentru salvare.

Afirmă totul dela demnitatea naționalităților din Ungaria ca vâlul care a acoperit minciuna și perfidia patriotică să fie smuls pentru totdeauna și aruncat pe cele patru vânturi. Căci mare e spaima în Israelul unguresc și pentru a se amăgi pe sine, Ungurii visează încă o mare Ungarie unitară. Fantoma care alintă aceste visuri ne-o dă un ziar filo-semit unguresc:

»In deceniul trecut din Ungaria au emigrat în lumea nouă cel puțin un milion o sută de mii de oameni, dintre aceștia s'au înapoiat în țară vr'o jumătate milion; rămâne deci o pierdere de peste 700.000. Tot în decursul acestui deceniu populația a crescut în mod natural cu 2,270.000 din care extrăgând suma de mai sus ne rămâne cu toată siguranța un plus de un milion și jumătate. Cu recenzământul anului acestuia populația ungurescă va atinge cifra de 10 milioane și vom câștiga astfel majoritatea absolută față cu naționalitățile«.

Nu i vorbă, visul e cât se poate de ademenitor, dar cercetând datele recensământului de acum zece ani numărul naționalităților din Ungaria atinge cifra de 9,186,734, iar al Ungurilor 8,651,520, numărul fiind între aceștia și noii unguri de viță pur sang. Va să zică naționalitățile erau în majoritate față de Unguri »primeniți cu nouă vârstare« chiar acum zece ani, și de atunci de sigur nu vor fi stat pe loc. Emigrările în lumea nouă nu s'au simțit așa de greu în grosul Românilor de dincoaci, și cei plecați s'au întors în mare parte, căci n e în țara aceasta popor care să, fie mai strâns legat de glie ca Românul. Numărul celor 40 de mii Români (?) din America e aproape disparent pe lângă sporul de 200,000 ce se așteaptă. Slovaci imigrați fiind și așa puțin la număr, nu vor putea deschiibra cumpăna naționalităților. Cu atât mai da națoare vor fi însă emigrările pentru ungurimea de pe pustă, căci cei plecați au fost buni duși și nu s'au mai întors nici astăzi înapoi.

Va să zică majoritatea ungurimei e numai o înșipăntă nexistență, cu care încearcă să ne înșipăntă pe noi. Nmic nu-i împiedică însă să făurească visuri de aur, noi însă vom sărui în drepturile noastre, și vom spune:

Paște murgule iarbă verde...

Deschiderea delegațiilor. Conform programului anunțat ieri, moștenitorul a primit azi la orele 11 pe delegații austriaci, iar la orele 12 pe cei ungari, citindu-le, în cadrele formalităților constituționale, mesajul de deschidere. În acest mesaj, care e de o întindere cu mult mai redusă decât până acuma, se accentuează *bunele relațiuni externe*, apoi *necesitățile crescânde ale armatei și marinei* și la urmă speranța că delegații vor cumpeni cu echitate și justeță misiunea ce trebuie să îndeplinească.

Moștenitorul a plecat după masă la Viena.

Delegațiunea austriacă în ședința sa de azi după amiază a votat aproape fără discuțiune proiectul de indemnizare bugetară și preșe-

dintele Bernreither a făcut propunerea ca delegațiunea să se ajurneze până va primi avizul hotărârii delegațiunii ungare în chestiunea indemnizării.

Delegațiunea ungară s'a întrunit tot azi după amiază la orele 6, însă nu se cunosc hotărârile ce a luat. A vorbit fostul ministru Kossuth și justhistrul Battyány.

Convenția comercială cu Serbia. Ni se telegrafiază din Belgrad: Scupcina a adoptat azi în cea de a doua cetire proiectul convenției comerciale cu Austro-Ungaria.

Bănelile se risipesc...

Încetul cu încetul vedem tot mai bine cât de întinsă a fost rețeaua de intrigi și csiomnii, țesută împotriva ziarului nostru. Campania unită, pornită împotriva noastră, nu s'a măginit numai la zările românești. »Prietenii« noștri au grăbit să »informeze« și presa fraților Slovaci despre »tradarea« noastră.

Reproducem articolele în chestie — pentru cari nu se găsește cine să ia răspunderea — ca document pentru cei ce vor să judece, până la ce treaptă te poate coborî patima oarbă...

Informarea streinelor.

Până la așunarea din Budapesta a sine-drului avem cuvânt să ne plângem numai contra felului de a informa străinătatea despre stările noastre, practicat de ovreii redacțiilor ungurești. Astăzi însă recordul îl țin fruntași partidului și sateliții lor, și în direcția aceasta. Cititorii noștri își amintesc încă de știrea, dată ziarului vienez »Reichs post«, de un deputat cu rume multe, în sensul căreia »Tribuna a trecut în tabăra Românilor maghiaroni«.

Astăzi avem de înregistrat un nou document despre obiectivitatea și bună credința celor ce s'au întrunit la Pesta. Este vorba de două articole, apărute în zările slovacești, conduse de dl Milan Hodza, »Slovensky Dennik« (cotidian) și »Slovensky Tizdenik« (săptămânal), în cari d stinsul lor fel al situației noastre politice. Remarcăm însă că »Slovensky Dennik« avea, nu chiar demult, articole cu vederi diametral opuse celor profesate astăzi, după »informarea« recentă, — și că spiritul de critică și îndemnul la muncă mai intențită există și la Slovaci, prin revista lunară »Prudy« (Curent).

Cel dintâi articol (»Sl. D.« No. 199) cu titlul: »Criză în partidul național român« (subtitlu: Români și guvernul. — Nuanțele și grupările din partidul național român. — Lupte personale), începe cu zugrăvirea stării deplorabile de azi a naționalităților din Ungaria, urmând cu fixarea felului cum privesc și explică criza noastră zările ungurești. »Noi însă trebuie să vedem fondul lucrurilor și să arătăm neînțelegerile cari au slăbit puterea de acțiune a tovarășilor noștri... Fără a considera pe renegații de tagma Burdea-Mangra, Români au două grupări: pe cea național intransigentă, și pe cea a doritorilor de pace cu Ungurii. Nu se poate afirma că din

aceasta din urmă ar face parte numai oameni fără caracter și trădători de neam. Grupări aceștia li aparțin toți grupări române și aproape jumătate preoțimii. Adevărat că legii lui Apopyoni au mână pe înalți dignitari bisericesti în brațele partidului național, dar glasul de sirenă al guvernului actual, l-a întors iarăș în tabăra împăciuitoților.

În partidul național încă sânt mai multe fracțiuni. Majoritatea membrilor partidului recunoaște de șeft pe dd. Mihai, Maniu și Vlad, — dar sânt două grupulețe cari arareori s'au împăcat cu aceștia. »Unul este al »ar danielor«, desul de supus și făcând adesea politică locală. Cealalt este în Bănat, și ține la programul fericitului Mocioni, care a fost cel mai însemnat propagator al ideii că Românii n'au ce aștepta dela Viena... În sinul acestui grupur s'a ivit și ideea că unirea româno maghiară este de lipsă între altele, pentru a pune stavilă »expansiunii slave« Ci, între Români serioși, ideea asta nu mai are nici douăzeci de aderenți serioși.

Românii din țara aceasta nu stau pe bază unitară, nici în privința economică, nici în cea socială. Ardelenii, fiind mai săraci și mai înculți, au ajuns să fie mai democrați și mai fanatici pe când cei din Ungaria, — mai cu carte și mai bogăți, — țin la realismul mai cu la conservatism. Este deci evident că Românii nu pot urma o politică unitară. Datoria partidului este acum să elimineze intriganții și, făcând tramă de concurenți ce-i vor opăci calea, având la spatele lui poporul, — să caute să și premenască programul.

Articolul al doilea (»Sl. D.« Nr. 201: »Românii în Pesta«. Dela începutul nostru, cu subtitlu, este cu mult mai »inspirat«. Începe cu constatarea că sânt, între Români, o seamă de anviști, de »streberii«, cari, — pentru a și putea face trebușoarele, — vreau să nimicească partidul național. Realitatea ei-că ar fi următoarea: Grupul împăciuitoților l'au făcut episcopii. Lor vrea să li-se alăture părintele Roman Ciorogariu, cel mai primeidips om, care — dimpreună cu fostul deputat Oncu, este dușmanul ziarului cotidian »Tribuna« din Arad.

»Oncu este acum om bătrîn și bolnăvicios, și a ajuns cu totul sub influența lui Ciorogariu, — iar d. Ciorogariu vrea să fie episcop. Din clipa în care Dr. Mihai a fost nevoit să recunoască, că între împrejurările de azi este cu neputință pacea între români și guvernul unguresc, s'a pus pe lucru Ciorogariu. El s'a înțeles cu Mangra Mangra asta, care-i vicar episcopesc, a intrat în tabăra lui Tisza și nădăjduiește și el să ajungă episcop. Atât Mangra, cât și Ciorogariu, au fost pe vremuri cei mai radicali »împăciuitoți«, abea de când le tulbură somnul gândurile de viațicie.

»Ciorogariu a atăcat, prin Tribuna, pe conducătorii a toții al partidului național. În urmă cu cât va »apămâni«, »Tribuna« a publicat răspunsuri acceptabile la articolele din »Slovensky Dennik«, relative la congresul naționalităților, iar unul dintre articolele noastre l'a tradus în întregime. Pe vremea aceea Ciorogariu încă nu știa că reușea sau ba acțiunea de pace a lui Mihai? Când s'a văzut însă fiasco al lui Mihai, Ciorogariu s'a îmbluzit în rândurile prime. L' a partid a produs o confuzie completă cu articolele și cu intrigiile lui. La început a atăcat numai pe conducătorii din Arad, pe Pop, Goldiș și Sucu, — mai târziu întregă pleiadă a fruntașilor români, și mai ales generația tânără: pe Valde Maniu și Vlad. Li ținea de rău că nu respectă îndăjduirea preoțimii românească, că sânt niște tândalitori (cunctatori); odată le reproșă că prea sânt îngăduțori față de guvern, altădată i mustră pentru atitudinea prea intolerantă.

»Poate că nu s'ar fi ajuns scopul de a sparge solidaritatea partidului, ca să poată pescui pe urmă în apa tulbură, dacă n'ar fi câștigat pentru munca lui destructivă pe un bărbat distins, poet și scriitor genial, care, fără a vola lui, i a întors

Cei cari doresc: **mobile**

bune, frumuse, ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile Székely și Rát din Marosvásárhely, (Plata Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere aparte expedăm franco în orice parte a Ardealului. - Atelier de primul rang - Mare asortiment de trusouri pentru mirese

mîns de ajutor la provocarea confuziei generale. Frîșt, este vorba de dl Octavian Goga, des pre care se scriu următoarele:

«Numele poetului este cunoscut publicului slovac (Sloven ky Tyzdenik) a dat, în traducerea lui Ioan Krajk, o poezie celebră a lui Goga. Goga e un om dinos-b: A mirabil bărbat tânăr, boem, cântăreț, mîșter și orator distinct. Poporul românesc întreg îi cântă cantecele. Poeziile au răpit pe tineri, bătrîni și ur femei. Puțini oameni au fost așa de alinați, ca Octavian Goga. Odată unde s'a lăsat bărbatul ăsta blond, a fost născut de valurile aienților, dragostei și îndumnezirii. Cuvântul, versul lui făcea efectul unei vizuiri. Cîntă cerea el cuvînt. Românii își uitau de corințani, de savynti, și se lasau pradă vrăjii cuvînturilor lui. Românul cel mai bogat, Cosma, directorul «Albin», l-a dat de nevastă pe fiică sa, — cea mai frumoasă fată de pe pămîntul românesc.

«La început Goga a redactat o revistă literară, iar după ce s'a plictisit, a pornit la drum, și azi umbra prin Londra și Paris. Anul trecut a fost chemat la curtea regelui român. Regina Elisaveta, scriitoare și suflet de poet (Carmen Sylva), l-a îmbrățișat și l-a sărutat. Goga a gustat toate plăcerile gloriei de poet, și a început să rîvnească — la gloria politică. Poetul s'a pus să scrie și să facă politică, și aici începe adevărata nenorocire.

«Ciorogariu e în prietenie veche cu Goga. În demnitate de Ciorogariu, Goga s'a apucat să scrie critice pătorești cel mai bun: Vaida, Viad, Maniu, și re a fi. El își închisese că cuvîntul lui va păstra puterea cuceritoare a versului, și când declamă fraze politice. Despre cel mai bun și fi român a scris, pe șleau, că s mîșter și lucrează pentru purgarea propiei. Poate că nu mulți ar fi luat în seamă scrisesele lui Goga, dacă n'ar fi fost evident că i folosește o cîcă rea și egotistă ca să producă, prin criticile lui nedrepte, neînțelegeri între conducătorii partidului românesc, să le la tîrnuie de sub picioare, pentru a se dea în scaunele de șefi speculanții candidați de episcop, în locul oamenilor cinstiți ca Maniu, Viad și Vaida...

«De înțelegere, arhicriticul s'at de minunat informat al lui «S. D.» constată că atacurile «Tribunei» au făcut pe Românii vizați să se adune, și — comunică hotărîrile comitetului executiv. Hotărîrile acestea cîcă vor avea miraculosul dar de a face ca să dispară speța «Ciorogariilor» de pe fața pămîntului.

Glasul unui tînar.

Din Blaj primim dela un tînar următoarea adresă călduroasă:

Uneltirile, cari se făuresc în vremea de față în contra «Tribunei» nu pot decît să măhnească pe ori ce om de bunăcredință. Pentru că «Tribuna» a dorit o mai vie mișcare — în rîndurile luptătorilor noștri — și a mărturisit'o sincer pe față, acel pe cari l-a servit pe lângă celea mai mari jefire, se năpustesc asupra ei cu toată furia, tîmbițînd în lung și larg, că «Tribuna» nu mai e ziar național, căci a călcat disciplina de partid — deci «Tribuna trebuie — nimicîță».

Ți se înroșește — obrazul de rușine, — când vezi până unde poate merge obrăznicia omezească!

«Tribuna» este și va fi în cluda tuturor răuvoitorilor ei — cel mai bun ziar românesc din Ardeal și Țara Românească. În celea mai grele vremuri a fost totdeauna avangarda cea mai bravă a oștirii noastre naționale — și încă multă vreme va mai trece până când bărbații de abia toți la oală vor face atîta cât a făcut singură «Tribuna».

Viiitorul nepărtinitor va încununa cîndva cu lăbîndă opera începută cu mult entuziasm de sufletele dvoastră tinere și dornice de luptă cu

rată pentru idealul neamului nostru românesc de pe platurile acestei țări.

Fii siguri, că generația de mîne privește cu cea mai bună credință lupta curată, care o purtați pentru ființa neamului nostru. Intocmai cum în România tinerimea privește — cu același încredere de izbîndă opera domnilor Iorga și Cuza!

Tinerimea de azi va fi mîne sprijinul cel mai puternic pentru înlăptuirea vișului nostru din vremuri.

Cei cu suflet le curate și nici cînd îndoielnic în credința noastră vor rămînea pururi «tribunisiți» și vă vom fi totdeauna sprijinitorii cel mai sinceri în lupta viștoare. — Pe domnul Goga îi rugăm să nu se retragă niciodată din fruntea noastră ori cîte încercări grele ar aduce anumite clipe. Glasul de profet al neamului în poeziile lui a trezit și sufletele noastre — și celea mai simțitoare coarde — și foșul dragostii de neam nu-l va stinge din peptul nostru... nimeni și niciodată!!

«Tribuna» va fi totdeauna a noastră! Nu o vom părăsi o niciodată. Trăiască deci stegarul — din fruntea luptătorilor «Tribunei»!

— Unul din cei mulți. —

† Dr. Petre Teșle.

Despre viața nobilului și generosului român, care a fost regretatul Petre Teșle, dăm azi următoarele date biografice: S'a născut în Apateu (Biharia) din părinți săraci, țărani. Studiile gimnaziale și cele juridice și le-a făcut în Oradea mare, ajutat din fondul «Zsigian». Absolvind facultatea de drept a venit la Timișoara. Aici, în biroul advocației al dlui Emanoil Ungureanu, și-a făcut anii legeli de practică avocătorească, după care a dat examenul de avocat la tabla regească din Budapesta și s'a așezat ca avocat în Timișoara, unde a avut, timp de 19 ani, o clientelă mare, căștigîndu-și un prestigiu distins ca jurisprudent. A fost iubit și stimat în cercuri largi, ca un om onest și foarte conștiințios ce era. Aceste însușiri l-au atras simpatia poporului.

În viața socială era un om retras de zgomotele deșarte, dar ca Român și a iubit totdeauna cu înfățărare neamul și n'a fost vre o acțiune românească, n'a fost așezămînt românesc la folosul căreia să nu fi contribuit în mod însemnat din agoniseala sa cinstită. A fost membru, parte ordinar, parte fondator la multe din însoțirile noastre culturale și a fost un însufiețit sprijinitor al literaturii și ziaristicii românești.

Din cauza febrilei sale diligente și neodihne a fost atacat anul trecut de o boală necrușătoare la inimă. Aceasta l-a și pricinuit moartea.

Testamentul.

Testamentul și l-a făcut încă în Iunie, anul acesta. A lăsat fraților și nepoților săi din Apateu 20.000 de coroane. A creiat pe seama bisericii din Apateu, comuna sa natală, o fundațiune de 2600 coroane; o fundațiune tot de 2600 coroane pe seama bisericii române din Timișoara — Fabric, cu dorința ca biserica să-i îngrijească mormîntul, sădindu-l an de an cu flori. Din restul averii sale a creiat o fundațiune de 130.000 de coroane, încredințându-o administrației consistorului rom.

gr.-or. din Arad. Din venitul acestui fond o parte se capitalizează, iar o parte se întrebunțează pentru ajutorarea școlilor confessionale gr.-or. sărace din Biharia și din comitatul Timișului. În cazul dică toate școlile confessionale românești vor fi s'atificate, fondul se va împărți în două, dîndu-se o parte episcopiei ce se va înființa în Oradea mare, iar cealaltă parte episcopiei ce se va înființa în Timișoara, ca episcopii să le întrebunțeze în scopuri culturale menite să ridice nivelul cultural al țaranului român.

Inmormîntarea.

Inmormîntarea s'a făcut, ieri Miercuri, cu mare pompă. Prohodul a fost oficiat de protopopul P. Tici, asistat de preoții Sărăgean și Matei. Protopopul Putici a rostit panegiricul. Episcopul Aradului a fost reprezentat la înmormîntare de protosincelul R. R. Ciorogariu. A venit la înmormîntare toată societatea românească din Timișoara și o mulțime de streini. Funerariile au fost aranjate de dl Emanoil Ungureanu.

O îhnește în pace suflet nobil!

Cor.

Scrisori din București.

O poveste ca 'n romane. — Societatea Carmen la Roma. — Societățile femeilor române. — Căzire pentru elevii de liceu.

București 14 Decembrie.

O poveste interesantă. Lucrurile nu s'au petrecut în mijlocul cine stie cărei pustietăți, ci aproape de capitala Otentel, lângă comuna Leu-Mai mulți săteni de aici, văzînd că prin munca lor obișnuită cu geu vor ajunge la avere, în nopțile aceștea lungi de lărmă liniștită au pus la cale o față îndrăznească, pe care au și dus-o la îndeplinire. Să și petreci nopțile f bîcînd bani e un lucru foarte frumos și-au zis ei. Dar de unde formele de țpar? S'au adresat unul gravor ovrel din Caracal, anume Wentrub, care de asemenea a găsit ideea lor foarte frumoasă și le-a recomandat pe alt gravor, anume Füssl din Craiova, care e de o măiestrie nelintrecută în arta gravurii.

Cum cei trei țărani știau că Füssl n'o să se angajeze la o astfel de lucrare, s'au hotărît, după sistemul vecilor halduci, să-l răpoească, să l ducă într'o casă izolată din mijlocul câmpului. Acolo să-l silească să le graveze formele pentru piese de câte doi și cinci lei și, după ce aceste se va executat, să l omoare, ca să nu aștețnimenia de fapta lor. S'au prezentat deci la Füssl, căruia l-au spus că au de gravat niște vase de argint. Să vină deci la ei în comună. Pentru lucru l-au promis cincizeci de lei pe zi. Füssl a primit propunerea și, neștînd planul țăraniilor Panait Voiculescu și Ghiță Ionescu, a plecat cu ei din Craiova în ziua de patru Decembrie.

Aventurierii l-au dus cu trăsura până la marginea orașului. Aici l-au legat la ochi și l-au dus până aproape de comuna Leu într'o casă izolată în mijlocul câmpului. Aici l-au spus planul lor și l-au somat să înceapă «lucrările». De groaza revolverului, cu care era amenințat, bietul om, care la început a încercat să le arăte nebunia ce o face și pedeapsa ce-l așteaptă, se puse pe lucru. Făcu câteva forme de monete și experimentele reușiră de minune. Dintr'un amestec de plumb și cositor turnă mai multe piese, pe cari aventurierii le și schimbă la Caracal fără a întîmpina vre o greutate. Deocamdată panul le reușise de minune. Săpîni pe tiparele aducătoare de bogăție, se gîndeau acum cum să pună capăt vieții gravorului, ca să nu l tradzeze. G avonul bănuia cel așteptat. De acela, într'una din seriile trecute, el începuse să leu de ideta țăraniilor, să le spună că se angajază să le facă tipare și pentru bilete de bancă și că vrea să facă și el parte din bandă.

DUDÁS SÁNDOR

cojocar în

Kolozsvár, strada Unio Nr. 12.

Pregătește tot felul de articoli aparținători acestei brange, în preț favorabil precum Bitușe de călătorie, tocuri pentru picioare, lănări, cojoace pentru bărbați și femei, după modele franceze și engleze, colilere, manoșane, etc. Mare depozit de covoare de lână. Cumpăr tot soiul de blănării de vînat.

Ei îl crezură. Merse după vin, ca să sărbătorească fructul eveniment. În acest timp, rămas singur, făcându-și din casa unde fusese sechestrat și, orbucind noaptea pe câmp, ajunse cu multă greutate în comuna Leu. De aici luă drumul spre Craiova, unde denunță poliției cele ce s'au petrecut cu dînsul. Imediat s'au luat toate măsurile. O patrulă de jandarmi a pornit în cercetare și au prins pe «haiduc». Ei au fost aduși la Craiova, unde au făcut mărturisiri complete, declarând că ideea ingenioasă le-o dăduse jidanul Weintraub, care de asemenea a fost arestat.

Justiția se va pronunța în curând asupra noștilor ideli a țărănilor, cari în serile acestea de iarnă liniștită s'au gândit că cea mai plăcută ocupație ar fi îndelemtinirea cu fabricarea de bani, și au făcut un plan atîta de ingenios.

În fiecare an societatea corală Carmen dă, în preajma sărbătorilor câte un concert religios. Concertele acestei societăți, conduse cu atât entuziasm și stîta pricepere de dl. D. G. Kiriac, sînt adevărate sărbători artistice. Anul acesta, pe lângă obișnuitele concerte religioase, societatea Carmen, a cărei faimă a trecut de mult și la noi în Ardeal și Banat, a dat o serie de concerte cu un program compus în mare parte din cântece naționale de ale Românilor de pretutindeni, popularizând cu deosebire cântecile noastre din Ardeal și Banat, cari numai grație acestei societăți au putut fi făcute cunoscute așa de repede publicului din România.

Astăzi seară a avut loc ultimul concert din acest an. Pe lângă multele cântece naționale, societatea Carmen a venit de data aceasta în fața publicului bucurestean cu câte va bucuși nouă, necunoscute pînă acum. De remărat este cu deosebire marea compoziție a dlui Cucu, elev al conservatorului din Paris «Crăciunul», în care compozitorul a pus tot farmecul sărbătoresc al nopții sfinte, în care lumina creștinească așteaptă soirea Mîntuitorului. Cuvintele acestui nou cântec sînt de Sorleu.

Răsună blînd spre soare
Al clopoteilor dint,
Căci vine, vine iară
Christos pe-acest pămînt.
Tânărul crăi,
Cu mult alai,
Vine din cer,
Hai, Leri Leri!...

Publicul a aplaudat cu multă însuflețire această compoziție, prin care dl Cucu se afirmă ca un mare talent compozitor, care, inspirându-se din motivele muzicii noastre naționale, va da cu timpul opere de valoare universală.

În a-relaș timp societatea Carmen face pregătiri pentru un turneu artistic în Italia, în țara clasică a muzicii. Cu ocazia expoziției ce va avea loc la Roma, al cărei jubileu se serbează anul acesta, societatea aceasta, cea dintîi la Români, va merge să aducă, prin cântec, omagii nemurimului românesc geniului eternei Roma. Va da cu această ocazie mai multe concerte la Roma, Piza, Neapol și Florența. Din programul acestora remarcăm «Cantate» ocazională, prin care se preamărește spiritul latin și unitatea sufletească a celor două popoare, Italianii și Românii. Pregătirile pentru excursiune se fac cu mult zel. Planul maestrului Kiriac este de a forma un cor de vreo trei sau patru sute de persoane, îndemnând și societățile corale din Ardeal, Banat și Bucovina să-și trimească reprezentanții în acest cor.

Bazarul deschis de societatea ortodoxă a femeilor române, în casele d-nului Filipescu, pentru adunarea sumelor necesare ajutorării elevilor săraci de sărbătorile Crăciunului și pentru susținerea școlii acestei societăți, a dat în primele zile un rezultat neașteptat de îmbucurător. Serbarea de deschidere a fost onorată de prezența damelor din societatea înaltă românească. Dovadă că această societate a început a-și da seama de priemejdia, care ne amenință din partea străinilor.

Au luat parte de asemenea Milropolții și o parte din episcopii aliați în București. Dela bazar au făcut frumoase cumpărături membrii familiei domnitoare. Peste tot domnește un viu interes față de laudabila acțiune întreprinsă de damele române. Suma adunată în două zile din urmă a trecut de douăzeci de mii de lei.

Societățile de felul acesta au început a face progrese frumoase nu numai în regat ci și în provincia atîta de zburdumată a Macedoniei. Cu deosebire societatea doamnelor române din frunța comună macedoneană Măloviști. În vederea apropierei sărbătorilor Crăciunului, când toți cei săraci și neajăși așteaptă o rază de mîngăiere, această societate a lansat un apel către Românii macedoneni de pretutindeni, apellînd la venimintele lor de caritate spre a putea veni în ajutorul copiilor săraci. S'au ales mai multe persoane de încredere, cari să primească ajutoarele ce se vor da. Pentru România, aceste ajutoare se vor trimite dlui Teodor Craj. În Bulgaria ele se vor trimite dlui Ion Papasima și Dumitru Tovar. La Crajevaț, dl. Vancu Gole și Hristechi Gheorghie, iar în America, unde de asemenea sunt foarte mulți români macedoneni, fraților Dosta.

Ministerul cultelor și al instrucției publice a înființat un cazier, în care vor fi trecuți toți elevii, cari vor fi priși de inspectoratul poliției școlare în localuri nepotrivite cu demnitatea lor, precum și la spectacole demoralizatoare. După acest cazier se vor avea în vedere noile de purtare ale elevilor. Cei cari vor fi notați de mai multe ori în acest cazier vor fi pedepsiți aspru.

Correspondent.

O acțiune frumoasă în biserica unită.

Duminecă și Luni s'a petrecut un eveniment de frumoase perspective la Oradea-mare. O seamă de bărbați, din cei mai aleși ai bisericii române unite, sub patronajul episcopilor de Oradea-mare și de Lugoj, s'au întrunit pentru a pune la cale o serioasă acțiune culturală, menită să popularizeze în păturile cele mai largi ale credincioșilor binefacerile culturii noastre naționale. Când ne gândim că o mare parte a credincioșilor bisericii noastre unite, sînt respirați chiar în țaturile cele mai bîntuite de valul maghiarizării, în Sătmar, Salaj, Maramurăș și Bihor, înțelegem că a fost timpul suprem să se pornească acțiunea de salvare și ne bucurăm că noua propagandă pentru cultura românească va avea să se desfășure ocrotită de aripile binecuvîntate ale bisericii.

Nu cunoaștem încă în amănunte planul și mijloacele nobilei acțiuni ce s'a pornit, văzînd însă că între inițiatorii ei, alături de fețele luminate ale prelaților și clericilor mai superiori, se înregistrează întreaga pleiadă de profesori și oameni de litere de seamă ai bisericii unite, dimpreună cu dnii Ioan Agărbiceanu și Alexandru Ciura, credem că acțiunea va fi condusă cu însuflețirea proprie să i dea proporțiile cuvenite și adecvate necesitățile arzătoare ce și-a pus drept țel a le satisface.

Dăm la vale raportul ce am primit azi despre evenimentul cultural dela Oradea-mare și sperăm că într'un număr apropiat vom putea să informăm publicul românesc

asupra întregului caracter al acțiunii. Iată ce ne scrie corespondentul nostru:

Lamura celor patru dieceze gr-cat. din patrie a ținut sfat în 25 și 26 a lunii curente în palatul înalt Prea Sfinției Sale Dr. Demetriu Radu, Episcopul Orăzii.

Încă Sîmbătă, în 24 Decembrie n. au sosit blăjenii, mărmașenii, lugojenii, sîtmărenii, belușenii, la frumosul palat episcopal, unde în Prea Sf. Sa episcopul Dr. Radu i a primit pe toți cu dragoste de bun gazdăitor.

Excelența Sa Dr. Mhall, metropolitul, fiind împiedecat de boală și-a scuzat absența, fiind reprezentat prin profesorul de teologie Dr. Vasile Suci.

Episcopul Lugojului: Dr. Vasile Hossu a ajuns în Oradea în 25, cu trenul de după amiază. Episcopul Gherlei și-a scuzat absența și a fost reprezentat prin prepozitul Ioan Georgiu.

Dintre blăjeni am observat pe: Dr. Șmigelschi, Dr. Marcu, canonici. Apoi Sâmpăleanu, Negruș, Chețean, Ion Agărbiceanu, Nicolescu, Prie, Al. Ciura etc. Din dieceza Lugojului: Ilustritatea Sa Ioan Boros, Dr. Iacob Radu, Dr. Frenț, Dr. Mior, Ioan Roșu. Din dieceza Gherlei: Dr. Domide, Alimpiu Coste, Dr. Ghete, Dr. Sanța, etc.

Din dieceza Orăzii meri: Canonicii capitulari și toți cei din centru. Iar din provincie: Gheorghe Șate, Romul Marchis, Augustin Tărziu, Ioan Ghent, Vasile Dumbrava și alții, din corpul profesoral dela gimnaziul din B-tuș. Alături numărul celor prezenți a fost cam de 50-55.

Scopul acestei conferințe a fost îngrijirea de trebuințele sufletești și trupești ale clerului și poporului românesc. Iată s'a discutat înființarea unei societăți pe acțiune în folosul și binele culturii românești. Luându-se însă în considerare greutatea muncii și numărul suficient de acționari chestia a căzut și s'a adus hotărîrea să se înființeze o «Reuniune», care să aibă menirea a edita și plăti opere de domeniul literaturii. S'a înființat o comisie ca stabilirea proiectului de statute.

Prea S. Sa Episcopul Dr. Radu a vorbit cu multă căldură și dragoste clerului adunat rugându-l să sprijinească din tot sufletul său tot ce-i național și cu caracter creștinesc!

O adevărată mîndrie națională era să vezi pe cei doi tineri episcopi, pe Dr. Radu și Dr. Hossu, prezidînd și îndemnînd clerul la elușirea — prin puterile proprii — a unui viitor mai bun, așteptat cu atîta neastîmpăr de clerul și poporul nostru românesc. Sunt semne bune acestea! Semne de premenire! Și noi legăm multe nădejdi de acești mari episcopi. Dibăcia lor atît în cele spirituale cît și în cele culturale, ne îndreptățește a crede, că atît episcopul Dr. Radu cît și episcopul Dr. Hossu, puși în fruntea mișcării culturale cu sfaturile lor înțelepte ne vor deștepta pe toți, trezîndu-ne la o muncă conștientă și rodnică! Și astfel conduși fiind noi de spiritul păcii și al bunel credințe, munca noastră își va aduce rodul înaintării atît pe terenul bisericesc, cît și pe cel cultural și economic, unde deopotrivă se simte lipsa nespuse de mare a înaintării. Deci să lucrăm din răspuțeri și cu Dumnezeu înainte!

— X. —

RETAY és BENEDEK,

— stabiliment de articole bisericești —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59. Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Se expediază pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cadelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

Răpirea școalelor noastre comunale.

Celiseam într'un ziar unguresc mai zilele trecute, cum se apără un învățător ungur dela școala comună din Ciomeghiu (Iliye com. Bihor), contra învinuirilor ce i se aduceau din motive, că el nu s'a fi învoit la înființarea unei școale comunale ungurești.

M'am revoltat în tot sufletul meu de cele auzite și cu multă îngrijorare mă gândesc la viitorul neamului meu amărit, care azi în toată privința îl padă culturii ungurești și puștilor jandarmerești.

E vorba de o comună mare românească, unde în decurs de 4 ani s'a înființat nu mai puțin de trei școale comunale ungurești.

După cum povestește dascălul, comisia administrativă a ordonat în 1906 înființarea unei școale comunale cu doi învățători. A zis și s'a făcut. S'a constituit totodată și scaunul școlar; președinte a fost ales un oarecare Szabadhegyi Ernő, care după cum scrie dascălul — își pricepea bine chemarea. Acestui președinte apoi cu ajutorul prototului din Salonta i a succedat să aleagă pentru cele două școli doi învățători unguri. Alegerea asta a fost de mare importanță, zice dascălul, căci comuna Ciomeghiu li cură românească. Ungurii nici nu se pot lua în considerare.

În 1908 la stăruința președintelui s'a înființat a treia școală ungurească. Alci apoi s'a ivit neînțelegerea între cei doi notari din sat și între dascălul amintit pentru cheltuielile ce avea să se facă cu o zidirea nouă. Scaunul școlar vorbea de o sumă, comitetul comunal — cu voturile ailor doi notari, un jude comunal și dascălul unguresc — de alta.

Dascălul a făcut protest contra hotărârii comitetului căci din suma de 15000 cor. se poate ridica o școală și nu o sală de învățământ — zicea el. Pentru aceasta a fost acuzat că lucrează contra școalei ungurești. El răspunde, că nu contra școalei a protestat, ci din contră, lui și celorlalți ca el i se poate mulțumi, că școala din Ciomeghiu în decurs de 4 ani a ajuns, să fie o fostă școală a Ungurilor.

Nu cunosc mai de aproape comuna Ciomeghiu. Din scrisoarea ungarului însă a trebuit s'o cunoaștem tot, deși cam »după scripturic«. — Vor fi fost și de acela, cari au cunoscut stările de acolo și de nu altcineva preotul din Ciomeghiu. Aceștia poartă toată răspunderea pentru delictele, ce se comit contra comunei românești.

Admit și știu, că comisia administrativă din Bihor — ca toate celelalte — să între în nebunie, de a sugruma toată suflarea românească, dar și noi ne întrecem în îndolență și neștiință.

El ne ordonează să înființăm școala comunale; o fac aceasta bazați pe legile lor. Nu ne ordonează însă, că școala aceea, ce limbă de propunere să aibă căci ei bine știu cine are să hotărască limba de propunere, și că nici averea comunei române nu înseamnă tocmai res nullius (lucrul nimănui). Noi, precum se vede nu știm, că aceea li averea noastră și că prin urmare și limba de propunere trebuie să fie a noastră. Aceasta o alege comuna din chestiune; în cazul nostru comuna românească Ciomeghiu. Cum se poate dar ca toate trei școalele comunale de acolo să fie ungurești? Căci chiar de ar fi 30 băieți unguri în sat, pentru aceia ar fi destul o școală și nu trei.

Cauza acestor rele e, că comitetul comunal din Ciomeghiu — ca cele mai multe — nu și cunoaște drepturile sale. Nu știe, că odată, cel vorba de școală comună comitetul comunal e cel competent să se declare pentru sau contra aceleia, iar dacă o primește, singur li alege limba de propunere. Nu știe, că mai este o judecătorie administrativă și un ministru de culte, cari în cazul școlare ar trebui cercetați cu protestele noastre, ca să vadă toată lumea, că nu »agitatorii«, ci trei milioane și jumătate de Români își ridică glasul contra întregii administrații ungurești și cere respectarea drepturilor lor. Și chiar de n'ar voi să ne asculte nici aceștia, glasul nostru ar trebui să-l asurzească.

De nu putea încunjuira Ciomeghiu voința străinilor dușmăniți cu înființarea școalei, o putea face aceasta la constituirea scaunului școlar și mai înainte cu o hotărâre energică, în înțelesul căreia școalele impuse să fie românești, precum zice

legea (38 din 1868, ori chiar și cea mai crudă, 27 din 1907) și nu cum vreau cei dela comitat. Noi însă am căzut jertfă totdeauna neștiinței și administrației, mai mult chiar decât legilor.

Mă întreb pentru ce au primit comitetul comunal din Ciomeghiu în frunte cu preotul local, ca școalele comunale să fie ungurești. Căci numai cu învoirea lor s'a putut face. Dovadă scaunul școlar al cărui președinte a fost Szabadhegyi Ernő. Comitetul comunal l-a ales pe acesta și pe ceilalți membri din scaunul școlar, cari apoi au ales trei învățători unguri.

Știm și aceea, că în cazul de aceste nu lipsește nici notarul cu trănetele lui, pretorele etc., dar aceasta nu înseamnă, căci noi neapărat avem să facem pe placul lor, ci din contră.

Dar din scrisoarea ungarului observ, că comitetul comunal din Ciomeghiu n'are voință. La ședințe iau parte cei doi notari și alți doi unguri, cari apoi se desmeardă, iar al noștri cu popa cu tot stau acasă. Acești oameni e păcat să ocupe locul altora mai harnici, dacă ei nu se simt datori să iee parte la o ședință, unde se aduc hotărâri atât de vătmătoare pentru cinstea românească. Acolo trebuia să fie, parinte cu toți ceilalți și să respingă energie orice atac la drepturile noastre, contra drepturilor naționale. Durere însă, că nu ești singur în felul acesta!

Codrul.

Dela „Asociațiune“.

Apel.

În preajma anului nou ne permitem a face un călduros apel către toți sprijinitorii culturii poporului român să binevoiască a-și răscumpăra felicitările de anul nou în folosul Muzeului Asociației.

Mijloacele materiale de care dispune Muzeul sânt așa de restrânse, încât înzestrarea lui înaintează foarte încet. Și aceasta e o mare pierdere pentru noi, căci prețioasele obiecte de mare însemnătate etnografică și istorică, cari sânt o comoară a trecutului nostru și tot atâtea mărturie ale vieții noastre culturale, dispar sau sânt adunate cu sânguință de străini. E timpul suprem să ne îngrijim ca cel puțin o parte dintre aceste comori ale poporului nostru să le adăpostim în muzeul primel noastre instituțiuni culturale.

Facem deci apel către toți cărturarii români să contribuie cu răscumpărarea felicitărilor de anul nou la înzestrarea Muzeului nostru național.

Numele donatorilor se vor publica în ziare și în revista »Transilvania«.

Sibiu, 25 Decembrie 1910.

I. St. Șulufu,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar.

Concurs literar.

În conformitate cu dispozițiile pentru administrarea fondurilor și fundațiilor »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« se publică concurs pentru »premiul Anului Murășan« de 300 cor. pe anul 1910.

La concurs se admite orice lucrare originală de cuprins literar, tipărită în Ungaria în cursul anului 1910.

Concurenții vor avea să înainteze până la 1 Aprilie st. n. 1911 biroului Asociațiunii în Sibiu (str. Șaguna Nr. 6) cinci exemplare din lucrările lor. Premiarea autorului se va face în ședința festivă a secțiilor științifice-literare ce se va ține cu ocazia adunării generale din 1911 în Blaj.

Sibiu, 16 Decembrie 1910.

Iosif St. Șulufu,
prezident.

Oct. C. Tăslăuanu,
secretar.

Din străinătate.

Criza ministerială din Persia. Agenția Reuter anunță demisionarea ministrului de externe al Persiei, chanul Kuli. Motivele cari l'au îndemnat să și dea demisia sunt de a se căuta în amenințările notei engleze. Guvernul englez a înaintat în 17 Oct. o notă guvernului persian, prin care cerea restabilirea siguranței publice pe drumurile comerciale din Persia sudică. Termen s'a dat 3 luni, până la 17 Ianuarie 1911.

Neputând garanta siguranța publică până acum ceace exclude și posibilitatea de a o stabili până în 17 Ianuarie, ministrul de externe și a înaintat abdicarea.

Abdicării i-a precedat și nemulțămirea deputaților, cari prin criticile aduse guvernului, pentru întârzierea îndeplinirii notei engleze, au grăbit abdicarea.

Pentru asigurarea comerțului englez, guvernul persian a luat unele dispoziții, între cari, numirea unui guvernator în provincia Fars, care însă până azi n'a sosit la locul destinat; trimiterea a 800 de soldați în Siras și apoi rugarea făcută guvernului italian, pentru trimiterea mai multor ofițeri, cari să reorganizeze jandarmeria persană, — dar toate aceste dispoziții nu s'au dovedit destul de suficiente față de angajamentul luat în urma notei engleze.

Se crede că în urma acestui conflict vor abdice și ceilalți membri ai guvernului.

Expulzarea muncitorilor ruși și, Duma imperială. Din Petersburg se anunță; ieri s'a discutat în Duma imperială propunerea făcută de treizeci și șase de deputați octobriști, de-a se provoca ministrul de externe, să intervină în afacerea expulzării celor 418 muncitori ruși de pe teritoriul austriac, districtul Moravia-Ostrau.

Discuția s'a urmat într'o dispoziție foarte agitată.

Mai vehement a fost deputatul naționalist Balassow, care a înfierat expulsarea în masă a supușilor ruși din partea Austriei, accentuând, că o astfel de procedură este unică în felul său. Nu este numai un caz accidental, ci este o politică bine plănuită, de cercurile conducătoare ale Austriei. Iar dacă Austria va susține și mai departe această politică, nu rămâne altceva, decât ca guvernul rus să porceadă în acelaș mod față de supușii austriaci cari petrec în Rusia.

După vorbirea deputatului socialist Poletajew, Duma a primit cu majoritate de voturi propunerea făcută de cei 36 deputați naționaliști.

Moartea lui Pajakow. În numărul de ieri am amintit despre tragicul sfârșit al fostului ministru de finanțe bulgar, Pajakow, care a fost lovit de apoplexie în momentul când voia să treacă în sala de ședință a Camerii, unde se susținea acuza contra lui și-a foștilor colegi de cabinet.

După o știre sosită din Sofia, procurorul general a dispus facerea autopsiei cadavrului, căci se presupune, că Pajakow nu ar fi murit de moarte naturală, ci înveninat.

INFORMATIUNI.

ARAD, 29 Decembrie n. 1910.

— Pentru școala de fete din Arad institutul de credit și economii »Săcana« din Sacul a dăruit »Reuniunii femeilor române din Arad și provincie« suma de 10 coroane.

— Monumentul lui Anton Pan. Din București se anunță: Anton Pan, căruia literatura românească îi datorează strălucita culegere de povești »Povestea Vorbelor«, este înmormântat la Biserica Lucaci, care a moștenit după moarte casele din strada Anton Pan.

Mormântul lui însă, aproape nu l-a mai dat de urmă; numai crucea de marmură a mai rămas fixată în zidul dela spatele altarului Bisericii.

Pentru a repara această distrugere s'a constituit un comitet cu scopul de a strânge fondurile necesare spre a ridica în curtea bisericii, acolo unde era mormântul, un monument.

Di ministru Haret, a binevoit să primească prezența de onoare.

Comitetul se compune din dl Spiru Haret, ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice, președinte de onoare, dl C. F. Rădescu, fost primar al Capitalei, deputat, președinte.

Membrii: P. S. A. hierarul Callist Ialombranu, Preoții: I. Iordăchescu și Mihail Popescu, d. ni: Olgore Alexandrescu, Pavel Negreanu, maril industriași, Mirela D. metrescu, Alexandru Bicaloglu C. R. Mreca.

Comitetul roagă pe toți bunii români, să contribuie cu efortul lor, pentru ridicarea unui monument celui care a fost Anton Pan.

— Serată etnografică în Timișoara. Ni-se scrie: Dupăcum sântem informați, tinerimea română din Timișoara și jur, către finea lunii Ianuarie, va organiza o serată etnografică cu concursul Doamnei Lucia C. Cosma. Se fac pregătiri mari pentru reușita seratei, care promite a fi una dintre cele mai succese de până acum. Va fi o adevărată serbare culturală națională nu numai a Timișorii, ci a întregului Banat și după presemne, va atrage întreaga inteligență română din Banat, dornică de a vedea o adevărată expoziție de porturi naționale.

Punctul culminant sigur va fi concertul românesc al Doamnei Lucia C. Cosma, sărbătorita noastră aristă.

În curînd se vor expedia invitațiile și vom ținea cititorii noștri în curent cu toate pregătirile ce se fac pentru reușita seratei.

Venitul curat se va folosi pentru scopuri culturale.

— Iar a scăpat. De două zile stau pe banca acuzatorilor, la tribunalul din loc faimosul avocat din Maria Radna, Dr. Valeriu Morariu și fostul său candidat, Dr. Cornel Cartuș acuzată cu jurământ strîmb, pe care l-ar fi depus într'un proces, pe urma căruia țaranul Fiorea Vasi din Sobotell a îndurat mari pagube materiale. Un concurs favorabil de circumstanțe l-a scăpat însă și de astădată de mîna pedepșitoare a justiției, căci societatea de mult și-a rostit deja ve dietul asupra acuzatului cu fapte nu numai neromânești ci și neomenești. A fost cel mai trist pomelnic ce se poate în hipul când l-a citit lista nesfârșitelor păcate cu câte a fost și este învinuit Excrocherii, falșarii, înșelătorii, pungășii, jurământ strîmb, câte definiții cunoaște terminologia penală, toate l-a adus. Curtea de apel care l-a pus sub acuză zice într'un loc textua: »Advo-

catul Morariu este acuzat cu atâtea crime, încât cuvintele lui nu mai merită încredere. Bieții țărani, apucați pe mîna lui au fost jupuiți fără milă și fără apărare. S'a găsit în sfîrșit un avocat spre lauda lui fie zis, dl Dr. Cornel Iancu care a primit apărarea unuia dintre țararii aduși la sașă de lemn de neomenosul avocat și l-a adus la banca judecătorească. Azi seara, după o debateră de două zile a scăpat, ca prin urechile acului. Nemesa va trebui însă să-l ajungă!

— Din calvarul presei. Ni-se anunță: Fostul redactor responsabil al »Luptele« dl Ioan Pescar din Blaj, a fost avizat din partea judeiului de Instrucție să se prezinte Marți la tribunal pentru a răspunde pentru două articole. Dl Pescar are în cărcă până acuma 6 procese de agitație.

— Un nou »agitator«. Din Pressburg ni-se anunță: Învățătorul slovac Iosif Kopa din Modor (comitatul Pressburgului) fusese dăunăzî osăndit pentru »agitatie« la 4 luni temniță de stat și 400 coroane amendă. Vina lui era, că în luna Mai ieșise cu școlarii săi la câmp, la malul. Sosind la locul unde era să se țină malatul, școlarii au izbucnit în obișnuitul strigăt de veselie de »să trăiască malatul«. Dușmanii școlii slovațești și ai învățătorului s'au alarmat de glasurile ce pătrundeau nedestulșite în sat și au depus la tribunal că școlarii ar fi strigat, instigați de învățător: »trăiască Slovacia, piară Ungurii!« Curtea cu juri a redus pedepșoara draconică la 50 cor. amendă, a menținut însă închisoarea de 4 luni.

Azi s'a rostit apoi și înțelepciunea patriotică a Curții de casație, confirmând osănda.

Da, în chipul acesta nu vor pieri Ungurii...

— Școlile românești din Macedonia. Din București ni-se scrie: O comisie compusă din d. ni G. Ionescu, director la ministerul de externe, Dr. Leonte, Vaivri și alți membrii notabili ai coloniei macedonice române, lucrează acuma la un regulament pentru funcționarea eforiilor centrale din Macedonia, cari să administreze bisericile și școlile românești.

— Act maritimos. Binefăcătorul și marele mecenat al neamului nostru românesc, dl Vasile Srolescu a binevoit a dăruia pe seama nou edificăndel bisericii din Archiș suma de 500 cor. În numele parohienilor și comitetului parohial li aducem pentru fapta aceasta nobilă cele mai călduroase mulțumiri. Archiș, 27 Decembrie st. v. Simion Stana, preot.

— Conferința meseriașilor din Blaj. Ni-se scrie: Societatea meseriașilor români din Blaj și a ținut Duminecă în 25 l. c. obișnuita conferință.

Cu toate că timpul a fost nefavorabil, la orele 5 sala cea mare a casinei era fixată de public. Dl profesor Aurel B. Gaja a citit o frumoasă lucrare despre »Originea Românilor«. Aproape o oră dl Gaja a vorbit asupra acestui subiect. Conferința dui Gaja plină de învățături folositoare a fost ascultată cu un interes deosebit.

După conferința dșoara Silvia Băcilă a declamat binisor poezia »La mormântul mamei«, traducere de St. Iosif.

Cunoscuta cântăreață dna Kompf, acompaniată la pian de dșoara Turica Negrușu, a cântat câteva doine. A fost foarte viu aplaudată.

Mult haz a produs poezia »Zi că-i fript« de Speranță, predată cu mult simț de Alexandru Păcurar.

Neobositul nostru președinte dl G. Precup a mulțumit apoi publicului pentru participare,

rugându-l ca la viitoarea conferință ce se va ținea Duminecă, împreună cu o producțiune teatrală, să ia parte în număr cât se poate de mare.

»Rint«.

— Examen. Dșoara Genny Fășie Învățătoare din Chitghaz a depus examenul diferențial din limba română cu succes laudabil.

Felicitări!

— Gessmann și Hodja Milan. Cîteva zile urgucești din Budapesta au descoperit o nouă »conspirație« împotriva Ungariei: în cafeneaua »Hungaria« au șezut azi la acelaș masă fostul ministru austriac Dr. Gessmann, șeful partidului creștin social din Austria, și fostul deputat slovac Hodja Milan »agitator« panslav.

Correspondentul nostru din Budapesta ne telefonază că dl Hodja l-a declarat că în alăirea a fost numai întâmplarea și conversația lor n'a avut caracter politic.

† Nistor Fluieraș, una din figurile cele mai frumoase ale păturei noastre țărănești din aceste părți de locuri a dispărut năpraznic dintre noi, secerat în floarea vârstei de secerea morții fără zăbavă. Nistor Fluieraș a fost un țaran luminat, plin de focul iubirii de neam și un sfătuitor înțelept al semenilor săi. Moartea lui a stărnit o adâncă jale nu numai în sufletele Românilor din Zarand (comitatul Aradului), de unde era, ci a deșteptat regretele vie ale unui ținut întreg, căci Nistor Fluieraș era o mândrie a lui. A luat parte la multe din conferințele noastre naționale, la toate adunările populare din ținutul Zarandului, a fost un membru statornic și la culmea datoriei sale în congregația comitatului, bucurîndu-se totdeauna de stima conducătorilor noștri.

Înmormântarea lui s'a făcut Luni în 26 Decembrie, fiind însoțit la lăcașul de veci de aproape două mii de oameni. La groapă părintele Aurel Iancu, parohul comunei, a rostit un panegiric înduioșător, așezându-l drept pildă de viață trăită în cinste și în modul cel mai folosit intereselor țaranului român. A arătat că în el școala și biserica românească pierde un sprijinitor zelos și însuflețit, care n'a lipsit niciodată dela datorie sa de-a îndemna pe toți să sară întru apărarea intereselor neamului lor.

Adăugim că ziarul acesta pierde în el un cetitor inteligent și un răspânditor entuziast al său.

Odihnească în pace!

— Satrapii din comitate. Domnul Faragó, pretorele Șriei trimite ziarelor locale o desmințire a faptelor comunicate în numărul nostru de ieri, anunțând totodată că a cerut însuș disciplinar contra sa. Rostul declarației dumnisale nu ne privește pe noi, cari ca cronicari fideli, ne-am ținut de datorie să înregistrăm acest simptom care roade de veacuri la rădăcina vieții noastre publice.

— Aniversara năpăstuiților. Din Roma vine știrea că în amintirea groaznicului cutremur de pământ, cu prilejul împlinirii de doi ani dela această întâmplare tristă, orașele Mesina și Reggio di Calabria au îmbrăcat haină de jale. Pentru a da expresie doliului public, toate magazinele au fost închise și cu toată ploaia toren-

Spectacolul Timișorii e magazinul de haine gata pentru bărbați și copii al lui

Henrich Schul & Comp.

din Timișoara, centru, strada Kossuth Lajos 21.

În noul magazin de haine deschis în palatul Băncii de economii Timișoara-Josefstadt se află haine și paltoane gata dela cele mai ieftene până la cele mai fine și la ultima modă pe lângă prețuri fixe moderate.

Magaz'nul poate fi privit oricând, fără nici un obligament de a cumpăra.

fială ce cădea din înălțime, în cimitir s'a adunat o lume imensă. În Messina tristul șirag al mormintelor în cari dorm nenorocitele victime, au fost binecuvântate de însuș episcopul, în mijlocul vaetului de jale al poporului adunat. În Reggio publicul a venit în cimitir în frunte cu capii autorităților și primarul a ținut o foarte înduioșătoare vorbire, care a mișcat pe asistenți până la lacrimi. Tot cu acest prilej a fost așezată în cimitir și o piatră comemorativă.

— **Incendiu într'o cazarmă.** În garnizoana franceză din Compigni s'a izbucnit ieri înainte de amiază un uriaș incendiu. Focul a consumat în fiergă cazarma regimentului 54 de infanterie împreună cu magazia de haine și arme. Se spune că peste douăsprezece mil de carabine au căzut pradă elementului misturilor. Paguba se urcă la un milion și jumătate franci.

— **Martirii vremii.** În aerodromul Issy les Montceaux aviatorul Lafont și un prieten al său, Paola, pregătindu-se pentru concursul aviatic dintre Paris-Bruxelles au făcut Miercuri două amiază o ascenziune de probă. După ce au încurjurat de trei ori aerodromul, aparatul s'a prăbușit dela o înălțime de zece metri și amândoi au murit pe loc. O telegramă ulterioară anunță că aviatorul Lafont nu e identic cu locotenentul de marină cu același nume, care a fost amintit în stărea rândurii în legătură cu aviațiunea.

— **Campanie feministă.** Femeile din New York — o mie la număr s'au constituit în club și au pornit o adevărată campanie contra bărbaților, cari nu poartă inelul de logodnă. Clubul feminist cere autorităților să aplice acestor fel de bărbați o amendă de cinci mii de dolari și doi ani de închisoare. Această pretenție clubul și o moie vează zicând că cauza celor mai multe drame amorose sânt acești bărbați, de care se îndrăgesc fetele în nădejde că sânt liberi, nevăzându-i cu inel în deget.

S'a isprăvit de actiun cu aventurile amoroase, de mii mei, căci se vede că dragălașele americane și-au ieșit din sepe, pe urma boroboșelor dumneavoastră.

— **Redactor sârb expulzat.** Din Belgrad vine știrea, că Emilian Miroslavici, care până azi era redactor în biroul de informații din Serbia, a primit ordin ca în timp de 24 de ore să părăsească țara. Până în 1907 Miroslavici a fost ofițer în armată, dar simțind o deosebită atragere spre mișcările sârbești și a dat demisia din armată, după ce mai înainte primise asigurarea că va fi primit în biroul de presă sârbesc. În timpul din urmă el fu bănuit cu spionaj, dar neputându-se dovedi nimic asupra lui a fost expulzat.

— **Cununie americană.** Un miner din Canada, cu numele Pastor Walker, făcuse mai anii trecuți cunoștință cu o domnișoară, care-i căzu la inimă. Ar fi voit să o ia de soție, dar fata era încă prea tânără pentru măritat. Ce era să facă? S'a hotărât să mai aștepte. Săptămâna trecută fata a implinit 18 ani, când tânărul s'a prezentat la părinții ei și i-a cerut mâna. Părinții fetei au fost însă mai tari decât dr-gostea lui, și l-au refuzat l-au dat totodată să înțeleagă, că nici în viitor să nu mai încerce, — căci totul e înzădat. Tânărul s'a îndepărtat mahnit, neputând vorbi nici un cuvânt cu aleasa inimii.

Aici vine întorsătura americană!

A doua zi s'a prezentat la părinții fetei un domn bine îmbrăcat. A spus că este trimis de comitetul executiv al sufragetelor și că are misiunea să câștige și pe mama fetei pentru mișcarea sufragetelor. În timpul vorbirii, — ne băgând în seamă de nimeni — a predat dsoarei Mary o scrisoare, cu următorul conținut:

Sânt prietenul lui Pastor Walker. Vin din încredințarea lui. Te rog domnișoară sari pe fe-reastră în grădină, de-acolo aleargă până la poartă, treci în stradă și urcă în automobilul ce așteaptă. — Șoferul se va îngriji ca în timpul cel mai scurt să fi la preotul, la care te așteaptă prietenul meu, însoțit de martori. Fi cu sânge rece și liniștită, că până se va fini actul, eu îi voi vorbi mamei d-tale despre sufragete. Doresc noroc!

Fata după scurtă gândire, s'a hotărât la acest pas. Ne băgată în seamă de nimeni, a sosit în grădină, a alergat la poartă și s'a urcat în automobilul ce o aștepta. După o jumătate de oră s'a întors la brațul bărbatului. Văzându-i la braț pe amândoi — părinții n'au avut încotro și le-au dat binecuvântarea.

— **Atentat contra unui erou.** Ne aducem aminte de moartea tragică a aviatorului Chavez, care a înfaptuit visul omiei prin sborul peste Simplon și a plătit cel mai scump tribut pentru această isbândă: însuși viața sa. De atunci au urmat nenumărate izbânde pe terenul aviației și evenimentul acesta tragic a fost sters din mintea lumii. Zilele a este însă contele Savorgnan de Brazza a ținut în Trieste o conferință despre aviațiune în care a reluat amintirea lui Chavez spunând că fatalul incident a fost urmarea unui atentat. Prietenii lui Chavez examinând după ca-tastrofă aeroplanul zdrobit au constatat că o suprafață de sustentățiune era abia prinsă cu cușe mărunte la corpul aparatului, încât necondiționat trebuia să se frângă în cipa când va încerca să aterizeze. Declarațiunile contelei au făcut mare senzație în publicul ascultător și probabil se va face o anchetă în această afacere tristă.

— **Cutremure de pământ în Grecia.** Știriile primite din Grecia aduc de pretutindeni veste despre îngrijitoare cutremure de pământ. Ieri toată ziua s'au simțit cutremure puternice pe întreg parcursul liniei ferate din Peloponez precum și pe insula Zante și peninsula Morea. În provincia Iiis s'au dărâmat mai multe case și populația și a căutat refugiu între munți. S'a ma de moarte a provocat o panică de nedescris în mijlocul poporului. Pomejdia se mai adaugă și cu ploile torențiale ce nu mai conținesc.

— **Un epilog al regicidului din Serbia.** Din Belgrad se anunță: După tragedia din 1903 care a costat viața regelui Alexandru și a reginei Draga, ex-regina Natalia, mama defunctului suveran, a acționat în judecată pe executorii testamentari ai decedatului general Petrovici, fostul adjutant al regelui. Motivul acestei acțiuni era că generalul n'ar fi vărsat regelui ultimele două rate de 200 mii lei ale listei civile.

Avocatul care ducea procesul în numele ex-reginei Natalia își dovedea dreptatea reclamațiunii sale pe faptul că între hârtiile generalului nu s'a găsit chitanța respectivă a regelui.

Astăzi, curtea de casăție a dat sentința în acest proces arătând că generalul Petrovici, care, ca militar, era subalternul regelui, nu putea să i pretindă vre-o chitanță.

În cercurile sârbești a produs bună impresie această sentință, pentru că procesul intertat de ex-regina Natalia, și care a durat atât de mult, era so. oit ca o impietate față de memoria defunctului general, unul din cei mai devotați servitori ai regelui Alexandru și care în noaptea regicidului, și-a găsit o moarte eroică, apărându și suveranul.

x **Atestatul cel mai competent** despre încrederea și soliditatea unei firme totdeauna îl dă publicul mare prin alipirea sa către aceasta. Puține firme se pot mindri cu o clientelă stabilă și mare ca lui Tóth Iósef, mare comerciant de gramofone (mașini de vorbit), Seghedin—Szeged, str. Kónyök Nr. 3. Năzuința principală a acestei firme cunoscută în toată țara este, ca prin vânzarea de cea mai bună marfă și serviciul prompt și conștiințios să și atragă cit mai mulți cumpărători de gramofone. Atragem atențiunea cititorilor noștri că în numărul nostru din 1 Ianuarie n. va apare pe 8 pagini catalogul cel mai nou al acestei firme:

x **Atragem și pe calea aceasta atențiunea on. părinții,** ca cumpărările de Crăciun să le efeptuiască la Kovács Béla magazin de modă pentru copii, Cluj-Kolozsvár Király tér nr. 1. În întreg Ardealul acesta este unicul magazin de articli pentru îmbrăcăminte copiilor. Firma garantează pentru calitatea bună a mărfurilor ei și pentru serviciu prompt. În provincia trimete mustre din orice articlii în bransa aceasta.

Magazinul poate fi cercetat fără obligamentul de-a cumpăra.

ECONOMIE.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 29 Decembrie 1910.

Prețurile cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Grâu

De Tisa	—	—	—	—	22 K. 80
Din comitatul Albei	—	—	—	—	22 „ 45
De Pesta	—	—	—	—	22 „ 50
Bănățenesc	—	—	—	—	22 „ 45
Dunărean	—	—	—	—	22 „ —
De Zimoni	—	—	—	—	20 „ 70
Cucuruz	—	—	—	—	11 „ 10
Secară	—	—	—	—	14 „ 95
Ovăs	—	—	—	—	16 „ 65

Incheierea la orele 1 și jum.

Prețurile sint a se socoti după 50 klg.

1911 grâu pe aprilie	—	—	—	10 K. 90
1911 grâu pe Maiu	—	—	—	10 „ 82
1911 grâu pe Octomvre	—	—	—	10 „ 56
1911 secară pe April	—	—	—	7 „ 77
1911 ovăs pe April	—	—	—	8 „ 38
1911 cucuruz pe Maiu	—	—	—	5 „ 55

BIBLIOGRAFIA.

La Biblioteca Tribunei se pot căpăta următoarele Cărți de rugăciuni.

Ciaslov (Orologion) leg. roșie	2-40
„ „ leg. piele roșie, aurită	4-—
„ „ leg. roșie	2-10
„ sau Orologiu	1-90
Manual de cîntări bisericești sau Octoihul mic leg. piele roșie	3-20
Manual de cîntări bis. sau Octoihul mic leg.	1-00
Octoihul cel mic	2-—
Cele opt glasuri sau octoihul cel mic	1-50
Acaftiatul preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni legat în piele roșie	3-20
„ leg. în piele neagră, aurită	4-—
„ „ „ brună, neagră și lila cu negru	5-20
„ leg. pînză neagră, aurită	1-75
„ leg. pînză roșie	1-70
„ leg. de os alb foarte frumoasă	1-0-—
„ de piele brună	1-0-—
„ im de os, albă	2-75
„ prea sfintei Născătoare de Dumnezeu și alte acaftiste și rugăciuni foarte evlavioase și de folos	1-20
Patima moartea Domnului și Mîntuitorului nostru Isus Christos. Legătură neagră aurită	2-—
Icoana sufletului. Carte de Rugăciuni și cîntări bisericești leg.	1-—
„ „ leg. pînză albastră.	2-00
„ „ „ în piele	3-20
„ „ catifea bordo cu copcii foarte frumoase	5-00
Rugăciunile școlarilor și cîntări bis. pentru școalele populare romine. Alese și întocmite de N. Ștefu, inv.	—50
Mărgăritarul sufletului. Carte de rugăciuni și cîntări întocmite pentru toate trebuințele vieții leg. roșie și vinată	1-—
Mărgăritarul sufletului leg.	1-—
„ „ „ pînză	2-00

Poșta Administrației.

Ioan Șereș și Nicolae Grecu, Sinteia. Am primit 6 cor. abon. pe anul 1910.

Augustin Bichisan, Telci. Ați plătit și pe anul 1910.

Ioan Babeu, Pesac. Am primit 250 cor. abon. până la finea anului 1910.

Teodor Novac, Jézvin. Am primit 4 cor. abon. până la 1/VII 1911.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna“ Institut tipografic, Nichiu și soas

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate cel mai modern;

Supraveghiere medicală continuă (constantă). —

Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical

Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29.

Consultațiuni dela orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.

Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

Se caută urgent

un corespondent

limba română, germană și maghiară, solvent de vre o școală super oară, respectiv academie comercială, care se aibă și va practica de bancă, se cunoască bine relațiile institutelor financiare române din Ungaria și Transilvania și se poată corespondența perfect și de sine stătător. Postul se ocupa în tot momentul. Preferiți fiind indivizi tineri, cari știu scie la mașina de scris și eventual stenografează, sau prentă alte calități favorabile.

Ofertile scrise cu mîna proprie în toate limbile susnumite, înzestrate cu documentele, fotografia curriculum vitae, indicînd pretenziunea de salar, etc., sunt a se adresa la: Direcțiunea institutului *Ústřední banka ceskych sporitelon, Filiálka v Brne, Brün, (Moravia.)*

Candidat de avocat cu practică

aflică aplicare în cancelaria avocatului Dr. V. Dan, Sibiu (Str. Măcelarilor 51).

Caut doi învățăcei

cari posed limba română și maghiară și posed barem una clasă gimnazială, pe lângă condițiuni de tot favorabile.

Traian Baicu, comerciant în Zalatna.

Imprumuturi ieftine

fără nici un adaus de cheltuieli cu 4¹/₂% se mijlocesc imprumuturi de amortizație pe moșii pentru 10—65 de ani, se angajează a despovăra moșii cu datoria mai scumpă, la un împrumut mai ieftin.

Se vînd în rate avantajoase și fără scărițare de preț orice mașini agricole, prima calitate și cea mai nouă construcție cu vapor, benzină și mașini de treierat cu olei brut, apoi mașini de sămănat și cosit, mori, cu vapor, benzină, olei și gaz, deasemenea sunt de vânzare 2 mașini de sămănat, vechi, folosite, una cu 15, alta cu 17 șire, apoi pentru un preț convenabil o garnitură de treierat, sistem Göpel putere de 4 HP.

Instalații de luminat cu acetilenă, prin aparatele „Ideal” distins la expoziția din Paris cu medalie de aur sau Beagid, lumină frumoasă potolită, manuară sigură și simplă, economie de 500% în apă în comparație cu celelalte aparate, nu murdăresc, nici nu fac funingină.

Depozit și expediția tuturor părților constitutive; fitile, lize, scoici etc.

La cerere trimite un ofician specialist în cauză.

Agentura generală comercială:

: Palmer Mátys :

Timișoara (centru), Prinz Eugen-gasse 13. (lângă cuptarul Koch).

Un hărmăsar

de 4 ani, comissat, se află de vânzare. Donorii să se adreseze lui Iosif Vanc, Gașa, up. Világos (cott. Arad)

Caut

un candid. de avocat cu practică

pe lângă condițiuni cât se poate de favorabile.

Dr. Aurel Nyilvan, avocat în Nagysomkút.

BRAUN ANTAL

fabricant de instrumente muzicale în

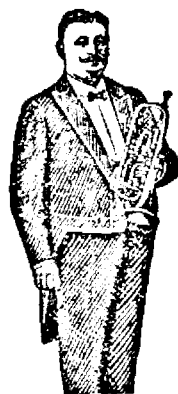
Temesvár Centr., Strada Prinz Eugen No. 14.

(Casa proprie).

Cel mai mare și mai ieftin izvor de cumpărare în Ungaria de sud

în

instrumente: de alamă, lemn, de suflat, cu coarde și instrumente de bătut precum și părțile constitutive a acestora. =

Reparațiile se execută artistic.

Prețuri moderate.

Instrumente vechi se cumpără sau se schimbă. = Export în mic și mare.

Un candidat de avocat cu practică

află numai decât aplicare la Dr. Aurel Vlad, avocat în Orăștie (Szászváros).

Credit pe ipotecă, pe cambie și pentru oficianți mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Cele mai bune

Vinuri de deal,

le găsești la Iulius Dános, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50—

Vin de Rizling prima calitate 54—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie

Cor. 56—, 60—. Vinuri: Schiller Cor.

50—. Vin roșu (Bikavér) 80.— și 90—

de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de împrumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

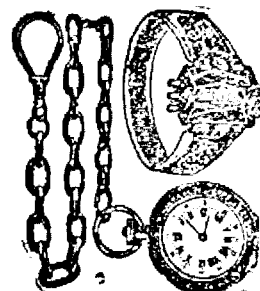
Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri Világos (Șiria, Arad m.)

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

clasornicar și gluvaerglu în MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de totfelul de clasornice de aur și argint precum și clasornice de metal și nickel

Articuli de argint de China.

Ochelari și zwickerl de Rathenov.

Articole optice de aur și argint.

Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștințios.

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziție să servesc în ori e vreme cu ori-ce fel de lucru de sculptură și mășrit pentru sfintele noastre biserici creștinești d. e.:

Iconostase (Temple) Străni, Tronuri, Scaune, Chivote, Răpizi, Uși, Cadre, etc.

În ori-ce stil s'ar recere, cu cele mai moderate prețuri. Construiesc PLANURI după dorință. Pentru toate lucrurile mele iau garanță deplină că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea on. public asupra împrejurării, că chiar buna euvință ar aduce cu sine ca bisericile noastre românești prin măestri români să se înfrumusețeze

Rog bunăvoința în special a onor. ofiici și comitetele parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosioc,

sculptor și auritor în Berliște, poșta Jám (Banat).

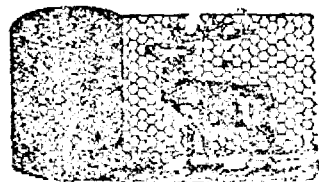
Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Fabricație din țară prima calitate!

Stoboare de sârmă

tari și trainice!

În atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, p. vile grădini, terenuri de vîntoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă

BUDAPESTA, VI., Aréna-ut 126 sz.

Telefon 120—89. — — — Telefon 120—89.

Trimite și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețete !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșnițe pentru nisip, burlane pentru schintel, coșnițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și storiuri pentru fereste de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimite gratis. ::

Se vând pelângă rate lunare

convenabile, fără orice urcare de preț.

— Numai prima calitate. —

Instrumente muzicale.

Arme

Articole de voiaj

Ochiane

Aparate de fotografiat

Rufe pentru bărbați

Covoare

Candelabre

Mobile de aramă

Obiecte din argint de China

Tablouri și statuete

Casse de bani

Opuri literare

Mașini de scris

Hectografe, la

Csiszár Viktor

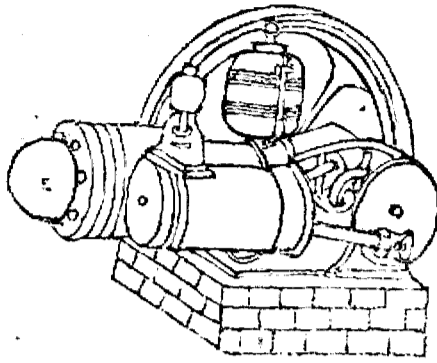
Kolozsvár, Drák Ferenc-u. 20.

Succesorul lui Aufrecht și Goldshmidt.

Reprezentanța generală:

S. A. Elek & Comp.

Motor cu olei brut. Nou-tate!

Cea mai contabilă putere motorică. Cea mai ieftină uzină! Garanție necondiționată. Prețuri și condiții favorabile. — Fără mașinist! Nu explodează. Nu e expusă focului. Nu e supus inspecției financiare. Nu are cazan. Funcționare simplă. Punem mașina la dispoziția oricărui individ acreditabil, fără nici o cheltuială, pentru a se convinge că face cel mai bun și cel mai vrednic de încredere serviciu. Prospekte de prețuri dela 2-60 PH gratuit.

PÁLFY TESTVÉREK

turnăterle de fer și fabri-ă de mașini în

SBGHEDIN-SZEGED.

Fondat în Anul 1807. Distins cu 20 medalii de aur.

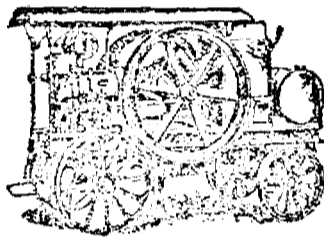
Agronomii își pot face cumpărăturile în condițiunile cele mai avantajoase la
magazinul economic și de unelte al lui

Kálló István és Társa

Telefon No. 850.

Oradea-mare—Nagyvárad.

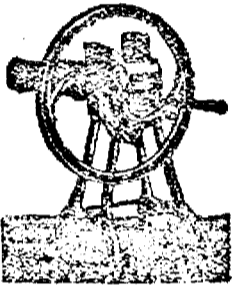
Teleki-u. No 9.

Are în depozit, pe lângă avantajoase condiții de plată, tot-felul de mașini industriale și agricole, aparate, unelte oleiuri, saci, mușamale funii motoare. automobile, stropitori etc.

Cereți prospekte. — Expediție gratuită.

— Corespondență în limba română. —

Prima fabrică de casse și mașini din Ungaria

I. Anheuer, Timișoara.

Casse

de cea mai nouă construcție
sigur e contra focului și spargerii.

Casse cu pantere de otel, tresoare și antrepozite
panterate cu deșănă siguranța contra spargerii

Casse pentru cărți din asbest.

Panțerarea locatelor pentru casse.

Uși și ferestri panterate pentru institute de
bani, cea mai nouă construcție.

Preț curent ilustrat se trimite gratis și franco acasă

INGRIJIREA FRUMUSEȚII.

Regeneratorul pentru păr (Galdys) nu se ține de plicticoasele medicamente anunțate de atâtea ori, cu toate că pe terenul acesta își reclamă primul loc, fiind cel mai bun dintre mijloacele pentru păr. Cu folosirea lui au ajuns la rezultate miraculoase. Femei și artiste din lumea mare prin scrisori de recunoștință dau expresia cea mai măgulitoare preparatului despre mulțămirea lor.

Regulatorul »Galdys« întinerește în scurtă vreme părul înărunțit și îi redă culoarea și strălucirea originală tinereții.

O sticlă 2 cor. 40 fil.

Medicamentul pentru creșterea părului »Galdys« e mijloc sigur contra căderii părului și a boalelor de cap. Promovează în mod miraculos creșterea și întărirea părului iar părul căzut îl înlocuiește bogat. Impedecă fracturarea părului. Cu un cuvânt întărește rădăcina, ea udatul florile. — O sticlă 3 coroane.

Tovarășul acestuia e spiritul pentru cap »Galdys«, care împedecă formarea mătreții și jupoiera pielii. — Prețul 2 coroane.

Le pregătește farmacia la »Impăratul Roman« alui

VIG BÉLA, BUDAPEST II. Fő-utca 54.

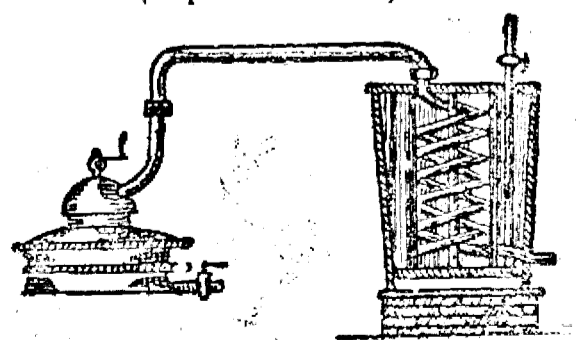
Schuster Hans, arămar Szászváros, Korház-utca.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, tuică și instrumente de a condensa acestea Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri, birturi etc. etc.

Vase de fier cald, vase de apă și curățit.

Primește montarea și repararea fântanelor artificiale pe lângă prețuri moderate. —

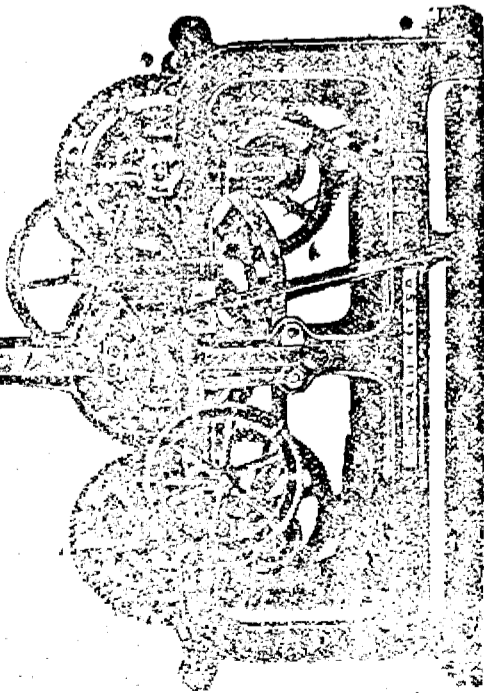
Comandele se execută prompt.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TÁRS
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.

Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
Telefon No. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni. Preliminar gratuit.

— Replantativă vitile cu altoi dela firma română! —

Altoi de vie!!

Calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină.

Se află de vânzare la

„MUGURUL” însoțire economică-comercială Elisabetopol (Erzsébetváros, Kiskükülő vm.)

material disponibil în altoi peste două (2) milioane școlile de altoi n'au fost atacate de peronosporă, altoi dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni păturea pe 10 ani cu interese de 70%. La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și a manipulării școlii de altoi.

Prima condiție de reușită este de a folosi material soiul!

Nimic altceva bune! Calitate distinsă!

Trin itei băruți la cursul practic de altoi.

Gramofone și plăci, Aprinzători original „Imperator”, lampioane de buzunar

se găsesc mai ieftin în marele magazin de fabrică a lui

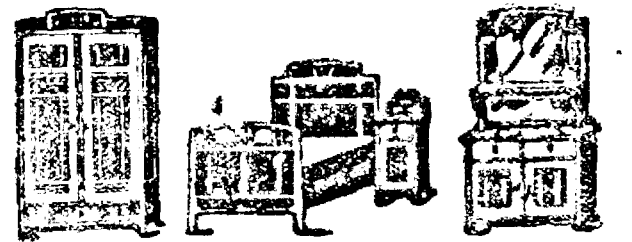
Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

Cereți gratuit prospectul de prețuri. Se caută revânzători.

Nicolas Hencilă

măsar de zidiri și mobile Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Aduce cu atamă la cunoștința on. public din loc și provin. e, că și-a provăzut și cărit ale lierul de măsurit cu puteri de muncă corespun zătoare cerințelor de azi.

Primește tot felul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștințios.

Mare magazin de tot felul de mobile pregătite și materialul cel mai excelent uscat dela cele mai timpie până la cele mai luxoase.

Cele mai bune

orologioare

cele mai solide și cele mai după modă

juvaericele

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine. livrează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JAVOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT. Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna (ad. scriu că a cetit anunțul în Trin.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Firmă românească!

Firmă românească!

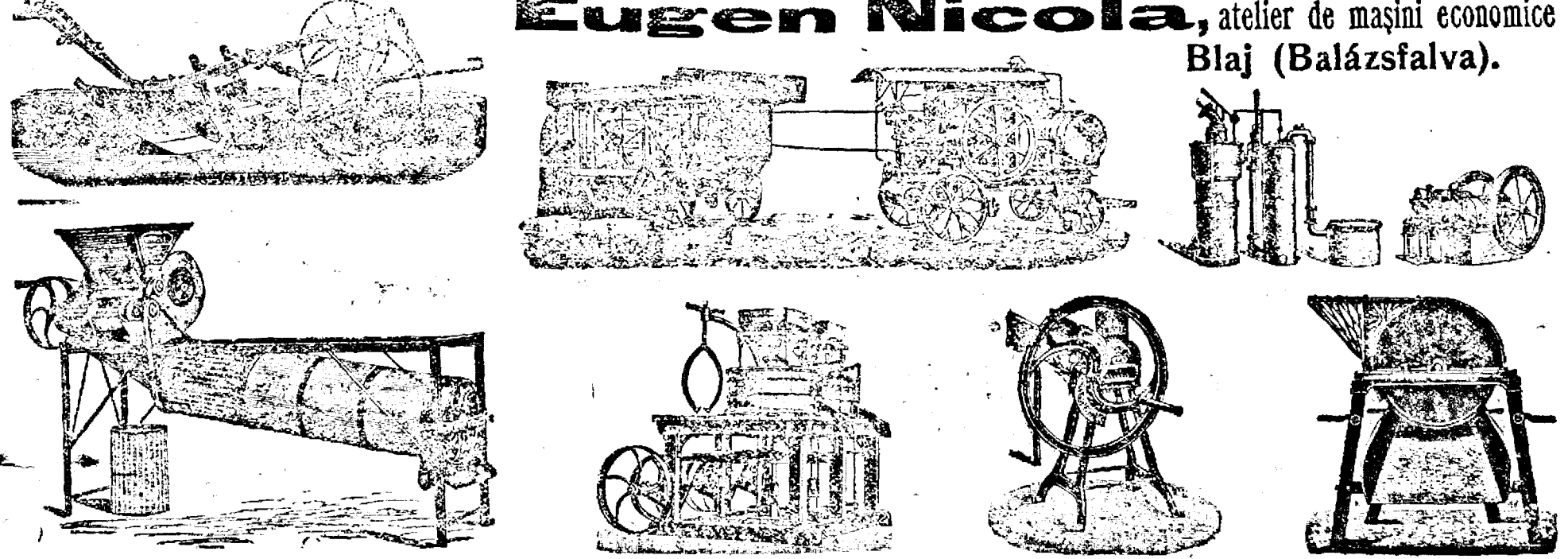
In atelierele de mașini ale lui Eugen Nicola Blaj (Balászfalva) se pregătesc tot-felul de mașini economice și pluguri.

Mașinile sunt gata deja și după comanda se pot expedia momentan. În depozit se află gata tot-deauna, pe lângă celelalte mașini economice și cele mai bune mașini de îmblătit cu locomobile de benzin dela 3 până la 16 cai putere. Garnituri de îmblătit cu locomobile de vapor. Motoare de benzin dela 2 până la 100 cai putere. Motoare de gaz sugativ din cărbuni de lemn, cocs sau treit. dela 10 până la 100 cai putere. Instalează mori pentru măcinat cu petrii sau valuri sau mori pentru lăina clasi ficată. Instalează fabrici pentru făcut cărămidă și țigă.

Oferte pentru orice mașină precum și informațiuni dă gratuit. Catalog românesc cu prețuri la cerere se trimite gratis și franco.

Roagă onoratul public român, să binevoiască a-l onora cu comande, asigurându-l de serviciu prompt, lucru bun, și prețuri moderate. Cine va cerceta și cumpăra din atelierul de mașini al lui EUGEN NICOLA se va convinge că nu e silit a cumpăra dela străini și de multeori lăsat să fie înșelat de agenți străini. Adresați-Vă cu încredere la comerciantul român

Eugen Nicola, atelier de mașini economice Blaj (Balászfalva).

Frații Friedrich

ateliere și magazin de mașini în

Vis-à-vis de gară. **Timișoara-Josefin.** Telefon inter. 724.

Dacă voiești să îți cumperi

garnituri de mașini cu aburi pentru îmblătit,

dacă voiești să-ți

transformezi locomobilul cu aburi în automobil,

voiești să-ți reparez **dulapul de foc** al mașinei cu aburi sau s'o schimbi cu altul nou, dacă dulapul mașinei de îmblătit și-a ars sau s'a stricat și voiești să și-l reconstruiești, sau dacă ai lipsă de orice altă reparație de mașini, schimbarea sularilor, etc. să vă adresați cu încredere către firma amintită, care pe lângă serviciu prompt și conștiințos execută pe lângă prețurile cele mai ieftine și condițiunile de plăți favorabile.

Mare depozit permanent bogat asortat de diferite automobile și garnituri de mașini de îmblătit reparate în fabrică și cu specialitate; locomobile cu aburi, dulapuri de mașini de îmblătit, motoare cu benzină, motoare cu ulei brut și — absorbitoare de gaz, mașini stabile, — semistabile și Compound, cu prețuri extraordinare de ieftine.

Garnituri pentru mașini de îmblătit se vând și pentru **plătiri în rate pe 6-10 ani.** Legăm și afaceri de schimb.

Viitorul este al automobilelor, pentru că numai prin locomobile-automobile se poate obține foloase mari.

Ateliere deosebite pentru transformarea locomobilelor în automobile: după sistemul roatelor cu dinți, — cu lanț sau transmisionale.

Se asigură durabilitate foarte mare, putere și ușeală. Prețuri extraordinar de ieftine. Cereți prospecte!

Până azi s'au transformat peste 1000 de mașini.

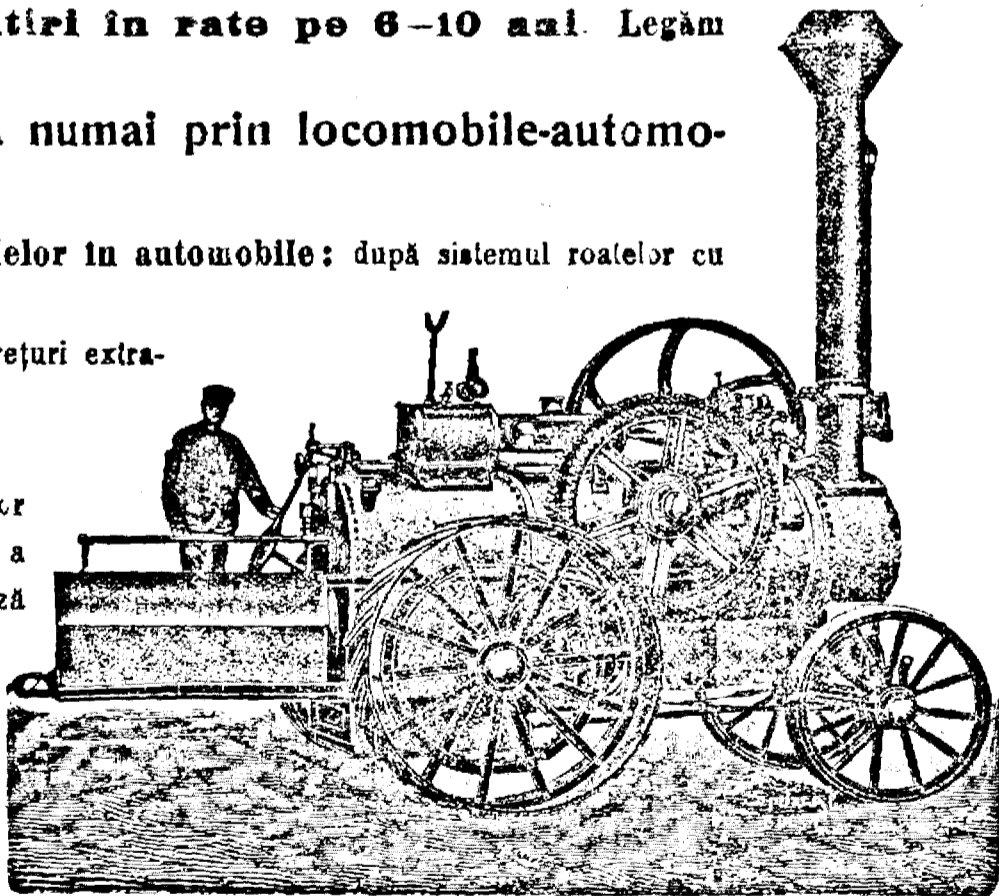
Dacă știți cumpărător pentru transformarea locomobilelor cu aburi în automobile, comunicați firmei adresa exactă a aceluia, iar firma în caz dacă afacerea succede vă remunerează cinstit.

Permanent mare depozit de

aliage și părți constitutive

crude și lucrate, necesare la transformarea automobilelor.

Comandele se execută grabnic și prompt.

Elevatori noi

după sistemul Hoffherr & Schrantz, în două mărimi: de 950.— și 1200.— coroane.

Mai ieftin ca oriunde și astfel economisești 200—300 coroane.

Prețuri extraordinar de ieftine! — Serviciu prompt! — Mijloctorii se remunerează! — Cereți prospect! — În caz
le lipsă vă trimitem expert.